

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 27

от редовно заседание, състояло се на 27.06.2019 г.

ПРИСЪСТВАТ: Бетина Жотева, Иво Атанасов, Ивелина Димитрова, Розита Еленова, София Владимирова - председател

Начало на заседанието 9.30 часа, водено от София Владимирова – председател на СЕМ. Съставил протокола – Виржиния Петрова

Изслушване на кандидатите за генерален директор на Българското национално радио по реда на подадените в деловодството на СЕМ документи, както следва:

1. Даниела Манолова (вх. № РД-22 25-00-5/27.05.2019 г.)
2. Александър Велев (вх. № РД-22 25-00-6/27.05.2019 г.)

София Владимирова: Добър ден, колеги! Добър ден на колегите в залата! Здравейте, госпожо Манолова. Започва вторият ден от изслушванията за генерални директори на БНР. Първа в днешния ден е единствената дама в конкурса. Госпожо Манолова, имате 15 минути за представяне на Вашата концепция. Заповядайте.

Даниела Манолова: Благодаря. Тъй като концепцията ми не е кратка, в тези 15 минути ще се съсредоточа върху приоритетите, от които следват директно програмните намерения. За да спестя някои по-дълги обяснения, ще се възползвам от Пауър Пойнта, за да илюстрирам някои от моите данни, от които съм тръгнала. Погледнато отблизо и отвътре, БНР се развива добре, доколкото разчитаме на доброто състояние на радио „Хоризонт”, чийто рейтинг, въпреки че има спад през последните пет години, все още е уважително висок. Погледнато отблизо и отвътре, програма „Христо Ботев” има сериозно изоставане, десетки неизползвани възможности и нисък рейтинг. Наред с това в контекста на БНР дигиталната трансформация е още в стартова позиция на ниво интернет и дигитален звукозапис, докато в световен мащаб това е напреднал процес, който осигурява конкурентно предимство на всяка радиокompания. Погледнато отдалече и отвън, докато общественото радио в Австрия постига седмичен обсег от 84,1%; при среден за ИБиЮ (EBU) от 46,9, БНР достига седмично до 17,7% от населението. Това ни гарантира 4-то място отдолу нагоре. По отношение на младежката аудитория разликата е още по-съществена. БНР достига до 2,8 от младите хора при 76,3 в Австрия и 30,6 средно за EBU. В това отношение сме на последно място. Погледнато още по-далече, през 2017 г. обществените радиостанции са достигали седмично до 47% от гражданите на Европа при 47,3 през 2016 г. и до 30,6 от младежката аудитория на Европа при 30,5 през 2016 г.

В рамките на моята работа, тя е дългогодишна, като продуцент на радиодраматургия и като член на работни групи в EBU в продължение на два мандата, по стечение на обстоятелствата имах шанса да работя с директора на австрийската компания Остерайх 1, която определено изглежда като чудо. Основният ключ към този изумителен рейтинг според самия Питър Клайн е да се отдалечим възможно максимално от частните радиостанции, от комерсиалните радиостанции. Дори първата крачка, която той е предприел при тази внимателна и постепенна трансформация е да промени коренно съотношението говор-музика в полза на говора 3:1.

Школата за правене на радио, която следвам и която ме е възпитала като професионалист, е тази, която тече през международните форми и фестивали и съвместните продукции на журналисти от различни държави. Тази школа възпитава чувствителност към иновацията в правенето на радио. Точно в такъв контекст започнах да правя концепцията за развитие на радиото през следващите 3 години, след като поставям БНР, радиото, което правим тук и сега, в контекста на радиото изобщо по отношение на актуалност и задълбоченост на съдържанието. По отношение на цивилизованост на посланията, на оригиналност и общителност на аудиото, на финансова ефективност и устойчиво развитие БНР трябва да е съизмеримо с водещите обществени медии по света.

Концепцията ми е конкретна, прагматична и по същество се състои от девет приоритета.

Първи приоритет, качествено радио. Радиото, което правим, трябва да отговаря на критериите за добро качество. Това са и лозунгите, и мотото на всички международни фестивали за радио- и телевизионна продукция. Те са създадени с цел да промотират доброто качество. Какво предполага доброто качество? Интензивност на съдържанието. Една единица радиовреме трябва да работи на няколко нива: на същественост на информацията, на убедителна интерпретация, на атрактивно аудио присъствие, на тийзър, трябва да отговаря на структура, на която отговаря и драматургията, доколкото това е възможно, и разбира се, отвореност към общуване. Второто условие според мен е хармония между генералното послание на медията и конкретните послания на всяко отделно предаване, на всяка позиция. Между тях не трябва да има противоречие. Третото условие е съчетание между бърза журналистика, която използва най-вече принципа на компилация и каквато правят навсякъде в Европа в момента. Тя трябва да се съчетае с жанровете на бавната журналистика, която определено изисква повече усилия и на терен, и като постпродукция, но ефектът е друг. Тя има сериозен обществен ефект и може да бъде използвана многократно. Според статистиката на EBU 50% от хората в момента в Европа са с тенденция да се доверят на радиото, а 38% са с тенденция да не се доверят; при 61% за телевизията срещу 34%. През 2018 г. новините на БНР са на пето място в националната класация с 19% доверие; на БНТ – на трето място, с 48%, а на първо място идват новините на ТиВи Нюз със 77%. Ето картинката, от която тръгваме. Моето виждане за журналистика, която да е адекватна и да направи националната медия необходима сега и тук, а не по принцип, не в някаква паралелна действителност, е тази журналистика да следва много внимателно принципа на диверсификация на журналистиката, който осигурява достъп до микрофона и до общественото пространство на различни видове малцинства, осигурява мащабност и плурализъм на програмите на общественото радио и създава един наистина огледален образ на българското общество.

Живеем във времена на повишена поляризация, популизъм, твърдо фиксирани позиции, когато дори по най-основните въпроси, касаещи политиката на Европа, има радикално различни гледища. Ето един пример. Дори в такова сравнително инертно интегрално общество, като чешкото например, в момента 385 хил. зрели хора демонстрират срещу Андрей Бабиш в Прага, докато 1,5 млн. жители от малките градчета са гласували за него.

Често тази граница върви по средата на едно семейство, дори въпросът става генерационен. В такава ситуация на ярки контрасти усещането, че не те виждат, не те забелязват, че нямаш право на глас, е една опасна и разединяваща сила. Затова радиото трябва да отразява всички гласове и да бъде колективна платформа на обществото.

Третото ми условие е висококачествено радио, като висококачествено аудио. Това е азбучно. Ние тук по този начин се грижим не само за развитието на общественото радио, но и за неговата конкурентност на пълноценен медиен пазар. То трябва да бъде атрактивно както за аудиторията, така и за рекламодателите. Вторият голям приоритет в моята концепция е радио за бъдещите поколения. Тези два приоритета – едно и две, мисля, че са абсолютно основни.

Радио за бъдещите поколения. Какво влагам в тази фраза? Живеем във времена на динамично променяща се и набъбваща аудиосреда, на нови навици за слушане, на неограничен достъп до нови групи хора и нови общности, на нов начин на работа, който все по-често става дистанционен и осигурява съвсем различен стил на ежедневие. Ако разглеждаме радиото като затворена самодостатъчна система, много лесно можем да се заблудим, че привидното спокойствие означава, че там всичко е наред. Успехите в малките цели, които си поставяме, като игнорираме стратегически основните, могат да ни създадат само илюзия, че напредваме. А напредваме ли в действителност? През последното десетилетие обществените медии в Европа се развиват в изключително динамичен контекст, в ситуация на откриване на нови територии. Това е най-главното. Нови територии, чието разпределение и окупиране става толкова бързо, че ако ние сме вторачени в нашите дребни успехи и смятаме, че това е достатъчно, гарантирано ще изпаднем от общия медиен пазар. Дигиталната технология има такъв мощен ефект върху обществото като цяло, върху начина на живот и навиците на всеки отделен човек, че отношението на хората към медиите се промени; промени се поведението на аудиторията. В нея настъпи сериозна фрагментация и всяка група в тази аудитория изисква радио на различна скорост, тоест сериозна промяна настъпва дори в значението на думата „достъпност“ на обществената медия.

Конкуренцията също е различна и сложна. Ние вече се конкурираме не само с частните радиостанции, с телевизиите, но на същата плоскост, на която функционира БНР, се намират и глобалните играчи, като Нет Фликс, Ютюб, Фейсбук, Амазон, а също така и все по-могъщите дигитални платформи Гугъл плей (Google Play), Ай Тюнс (iTunes), Тюнин (Tuneln), Спотифай (Spotify), Тичъри (Teacher), да не изброявам целия списък от едни изключително атрактивни нови територии, на които радиото може да се насели. Тук добавяме и мобилните приложения. Например дори ранните дъщерни образувания, като Стори тейл, чийто фейсбук профил следя от една година и който набъбна буквално от нула и в момента има 211 хил. 109 лайка, разбира се, тук са дръпнати лайковете, които има оригиналният офис, който има Стори тейл на Скандинавския полуостров, но БНР със Стори Тейл дели една аудитория – това са хората, които искат да слушат истории и ги слушат отново и отново. Дори не само една аудитория, но и потенциални рекламодатели. Ще дам един парадоксален на пръв поглед пример. Аз самата лично е трябвало да се състезавам с документална продукция, с която участвам в международен фестивал, с такава същата продукция, направена от The Guardian, защото там са открили нов департамент, който желае да се занимава с аудиото, тъй като според всички аудиото е изключително важна среда за момента и инвестират в документални продукции, при положение че тяхната директна функция е съвсем различна. Радиото, което правим, трябва да работи равнопоставено и балансирано на няколко платформи. Радиото 2.0 – това е названието, с което е популярно мултиплатформеното радио, е радиото, изследващо

необятните възможности на визуализацията. За да бъдат уместни и необходими, публичните медии трябва да се ангажират с фундаментална трансформация – дългосрочна, краткосрочна и силно интензивна едногодишна. Дигиталната трансформация на обществените медии слава богу може да разчита, може да бъде подпомогната от сериозната работа, която прави EBU в това отношение. Проектът, инициативата дигитална трансформация, който аз много пъти внимателно четох и който се ъпдейтва непрекъснато показва и един уърк шоп за медиите, които в момента правят преход на различни нива на своето развитие, със съвети към тези, които започват, към тези, които са малко по-назад или тези, които дори не са започнали, но тепърва им предстои. Нолан Кърън – генералният шеф на EBU, нарича процеса на дигитална трансформация пътуване, което всички ние ще трябва да предприемем и колкото повече се бавим, толкова по-спешно и натегнато ще става. Дигитализацията е движеща сила за преосмисляне на всички аспекти на публичната медия. Аз не използвам думата „реформа“, която вчера видях, че влезе в употреба. Не я използвам нарочно, защото реформата в моето съзнание първо се свързва с много кратко използване, с еднократна маневра и на заден план като че ли стои еднолично решение. Тук става въпрос за дълъг процес, който трябва да е осмислен и планиран и във всяко свое „да“ трябва да е адаптиран към това, което се случва, защото проблемът с дигитализацията е такъв, че средата ти се променя едновременно с твоите планове за адаптация. Радио за бъдещите поколения означава радио на много различни платформи и така безнадеждно отдалечилата се младежка аудитория ще я намерим, като отидем на нейните платформи. Да предлагаме съдържание там, където е аудиторията. Това правят и BBC, и радио Франс в момента – те използват своите собствени платформи, своите собствени плеъри, но използват и платформите на трети партньори единствено с цел да стигнат до нови аудитории. Епохата на дигиталните платформи, подкастинга и мобилните приложения е в апогея си и ако през следващите мандати на управление на БНР този факт не стане главен фокус на дейностите и управлението му, се обричаме на неадекватна изолация, изтриваме се от картата на съвременното радио, оставаме на доизживяване, а това не е нашата мисия.

София Владимирова: Една минута до края Ви остава.

Даниела Манолова: Оттук нататък ще прочета само приоритетите ми. Третият ми приоритет е съчетание от традиционно и хибридно радио. Дигиталното радио в момента съществува в двете си разновидности – стриминг през интернет и терестриално дигитално радио. Неговото обединяване с традиционното радио дава сериозни резултати както за икономическа ефективност и рационално използване на едни и същи потенциални възможности в рамките на така наречените мултиплекси, така означава и сериозно подобрене на качеството на самото излъчване. Приоритет четири, нов тип програма за култура. Дигиталните времена работят в полза на програмите за култура и им дават изключителен шанс да покажат какво могат свободно, без да се борят за излъчвателни слотове и да се ликвидират взаимно с немислими съседства. Петият ми приоритет.

София Владимирова: Времето изтече. Ще изчистим това, което не можахте да кажете, в диалог със съветниците, предполагам. Госпожо Еленова, заповядайте.

Розита Еленова: Госпожо Манолова, благодаря Ви за това участие. Аз харесвам Вашата концепция. Тя е плътна, професионална. Това, за което може би не Ви остана време, е това, което и мен ме заинтригува, така че ще Ви дам възможност да кажете нещо повече. Говорите за дългосрочна стратегия към децата. Обяснете по какъв начин ще ги привлечете, какви са Вашите планове в тази посока. Аз също вярвам, че има такава ниша. Другата ниша, която коментирате в концепцията си, е радио с нощна аудитория. Аз също смятам, че БНР имаше сериозните свои завоевания и там изпусна територия, така че

отбелязвам това като важно и интересно в концепцията Ви. Моля да отбележите тези два акцента от Вашата концепция. За мен е важно да отговорите считате ли, че бюджетът, който има БНР, е достатъчен, за да се прави качествена програма? Смятате ли, че днешното качество на програмата е адекватно на размера на бюджета?

Даниела Манолова: Най-напред за радиото с дългосрочна стратегия към децата. Детски програми съществуват и в момента, но аз говоря за сериозно планирана, настъпателна и всеобхватна стратегия. Детската тема в радиото е тази, която има съдбоносна важност, първо, защото днешните деца са наши слушатели и в младежката си възраст, и в зрелите си години, тоест трябва да ги възпитаваме какво означава национална медия, какво могат да очакват от нея и какво ще получат от нея. Радиото на 21. век изисква третирането на тази стратегия по различен начин, обаче не по онзи милозливо-инфантилен подход, който е характерен за годините на българското възраждане. Нека сменим тона на общуване с децата. Тотално е игнорирана юношеската възраст, а това е поколението, което след 5 години ще бъде активно действащото в обществото. Тази тема трябва внимателно да се планира и изпреварващо дългосрочно да се разработи в четири направления. Първо, организиране на чисто продукция с деца. Това се прави. Въпросът е мащабът на тази продукция да бъде друг, в нея да могат да се продуцират оригинални сериали за деца и цялата тази продукция да може да бъде изнесена на платформите и на мобилните приложения, откъдето децата ще стигнат до нея най-лесно. В този дух нещо, което тотално липсва в тоталния план и предавания за всички онези стотици проблеми и инциденти, застрашаващи здравето, равновесието, развитието и живота на нашите деца във всички жанрове, говоря за дискуссионни предавания, репортажи и разследвания. Трето, забавни програми с необходимото качество и атрактивност, модерни забавни програми.

Четвърто, на което много залагам, са конкурсите за деца. Как да направим децата активен съмишленик на радиото? Като им предложим да бъдат автори на радиопрограми, репортери. ВВС има един специален слот и всяка година прави конкурс – това е по-частен случай, но е близо до моята работа в радиото в момента, който е за млади автори на радиопиеси. С всеки един от тях, който дръзне да се яви на конкурса, се работи много по-внимателно, отколкото с опитните. след това ВВС просто измита продукцията си за месец и половина и оставя на тези млади автори всичките вкупом да бъдат чути. Това е промоция, която ги обхваща, ангажира ги после за дълго време да работят за радиото.

За нощната аудитория да кажа. Аз съм изключителен привърженик на нощните времена за радио. Смятам, че в нощните времена то може да бъде онова радио, което е било още в своето начало: непринуден събеседник. Там тонът може да е съвсем различен. Там общуването е директно между водещия, който спокойно може да е и в позицията на шоумен в най-добрия смисъл на тази дума, и неговите слушатели. Нощният блок на „Хоризонт” продължава, от време на време го слушам. Мисля, че той има и добри нощи, и нетолкова добри, но като че ли на ниво непринуденост нещата като че ли започват да се изтъркват, докато за съжаление „Христо Ботев” ликвидира нощните си блокове и там в момента тече плейлиста от различни по жанр предавания. Аз бих обърнала внимание на нощните времена. Хората, които са будни през нощта, могат да слушат неща от различен жанр, но най-важен е релаксиращият тон и по-интимният контакт с аудиторията, който е възможен единствено в тези часове. Смятам, че бюджетът на радиото в момента е достатъчен за качествена продукция. Той е достатъчен, обаче дали само качествената продукция е това, с което радиото трябва да се занимава? Мисля, че има толкова много посоки, в които трябва мащабно финансиране, освен производството на продукция, освен програма, и когато то има развързани ръце и сериозно финансиране, което да му позволява да не пристъпва към всеки нов феномен с идеята как да излезе по-евтино, как да

спестим оттук, как да се разсеем, че това нещо се случва, защото нямаме пари да го отразим. Затова смятам, че бюджетът, без изобщо да е изключително щедър, трябва да е сериозно повишен. Аз съм човек, който би пледирал за увеличение на бюджета, но за качествена продукция този бюджет стига. Тук съм дала данни, сравнение. Ние не бива да се стесняваме да се сравняваме. За съжаление, данните за публичните медии в България са общи. През 2017 г. получават общо 72,5 млн. евро, при средна субсидия на ЕВУ от 739 млн. Германия, Чехия и Хърватия са сложени просто за сравнение къде сме ние. Мисля, че това е основа за пледиране за по-висок бюджет.

София Владимирова: Благодаря. Изчерпахте ли въпросите си, госпожо Еленова? Да.

Госпожо Манолова, благодаря Ви за участието в този конкурс. Безспорно различна е Вашата от останалите концепции, от която личи огромната Ви любов и привързаност към БНР, при това сериозно сте обмислили всички виждания, които представяте пред нас.

Казахте, че бюджетът е достатъчен за създаване на програма и съдържание, а програма и съдържание се създават от професионалисти, от кадри и хора, за които може би заплащането не е най-важното, защото, за да работиш в обществената медия, все още е въпрос на престиж, което не е без значение. Творческа е концепцията Ви, има съвсем друг поглед. Както се видя от вчерашния ден, въпросът с възнагражденията на кадрите на БНР не е никак без значение. За да постигнете високите цели, които си поставите, трябва да бъдете подкрепена от хора, които да получават достойна заплащане за труда си. Възможно ли е това да се постигне с този бюджет?

Даниела Манолова: Ако отворите глава „Финанси. Форми и механизми за контрол”, ще видите, че основният въпрос за финансирането на БНР е увеличаването на фонд „Работна заплата” с цел повишаване на ниските, много ниските, а сега бих добавила и безобразно ниските заплати на журналистите. Абсолютно съм съгласна с Вас, тук има противоречие, тотална неравностойност. Разбира се, човек не може да разчита на хора с несправедливо ниско заплащане да подкрепят каквато и да било нова инициатива на радиото. Това е абсолютно ясно, от тук трябва да започнем. Има обаче и други данни. Когато средната заплата в радиото е цифра, която никой от хората около мен не получава, това означава, че в самото радио също има неща, които могат да бъдат оптимално използвани като вътрешен ресурс, за да може да се ликвидират поне най-ярките контрасти.

София Владимирова: Кой според Вас е най-големият проблем на БНР в момента?

Даниела Манолова: За момента мисля, че най-големият проблем е, че много трудно традиционно радио искаме да се отворим към това какво става с радиото изобщо и да потеглим в посока, която означава радио на бъдещето. Много е труден този завой. Дори не бих го нарекла „завой”. Думата „преход”, „трансформация” е о’кей, защото не става въпрос за кратка и силова инициатива, а за генерално осмисляне на нещата. Ти просто си в нова среда и ако не се съобразяваш с нея, означава, че се затваряш в изолация и отшелничество, но не си там с тази мисия. затова щеш не щеш колкото по-рано, толкова по-добре, трябва да се отвориш към тези платформи и аудитории, за да станеш истинска обществена медия.

София Владимирова: Благодаря Ви, госпожо Манолова.

Даниела Манолова: Това даже не е въпрос на избор.

София Владимирова: Разбирам. Госпожо Жотева, заповядайте.

Бетина Жотева: Много ми харесва Вашата концепция, защото е доста по-различна от други стандартизирани концепции, които Вашите колеги са предложили. Всички са добри но Вашата е много емоционална. Много си личи, че идвате отвътре, от радиото и знаете всяко кътче там. Благодаря Ви за това. Надявам се, сте дали съгласието си да се публикува тази концепция?

Даниела Манолова: Да.

Бетина Жотева: Чудесно. Искам да Ви питам за нещо, което и ние много отдавна говорим, но все още няма решение. Говорите за хибридно радио, откакто сме ние в СЕМ вече трета година, е много трудно да изкараме нещо за цифровизацията на радиото напред. Искам да чуя Вашето мнение, защото до този момент, както знаете, няма нито държавна политика по въпроса. С горчивия опит за цифровизацията на телевизията сега буквално всеки е с едно наум за цифровизацията на радиото. Поговорете малко за това. Аз съм съгласна с Вас, но нека чуят и колегите.

Даниела Манолова: Аз видях, че стандартът DAB и DAB+ в момента си делят територии, дори DAB+ е много по-мощният и много повече радиостанции го предпочитат. В момента в рамките на EBU 1566 станции разполагат с терестриално дигитално радио, от тях 695 са обществени. Мисля, че тази цифра говори сама по себе си. Разбира се, ние можем да се разсейваме от тази стратегия, но в същото време трябва да сме наясно, че дигиталното радио и хибридно радио са икономически много по-ефективни. Така чета навсякъде. Хората, които го използват, казват, че освен това две или три компании могат да използват един мултиплекс, който се плаща с едни пари, а вътре върши работа и сървиз за няколко. Има най-различни финансови механизми, които го правят много атрактивно и затова то е толкова разпространено вече. Тази част, която се нарича онлайн или интернетно радио, тя като статистика вече съставлява 10% от тоталното слушане на радио. Това хич не е за пренебрегване. След като то расте бавно и постепенно, добре, тогава се обръщаме и към тази форма – онлайн радио. Когато направихме интернетното радио, Бинар на БНР, платформа, аз бих казала, че то е една изключителна възможност да имаме много различно, много иновативно лице на БНР, което да е интернетно радио Бинар.

Бетина Жотева: Благодаря. Продължаваме за технологиите. Къде ни е радиотеатърът? Защо не е на подкаст и защо не мога да го слушам?

Даниела Манолова: Радиото като подкаст е въпрос на програмна политика. В момента това не е приоритет. Правихме няколко опита да направим самостоятелен сайт на радиотеатъра. Нещата просто са спрени.

Бетина Жотева: Няма пари или няма желание?

Даниела Манолова: Желание като че ли има, но толкова се проточват във времето всички добри желания, че накрая стават просто безсмислени. Има и друг момент. Радиотеатърът и цялата оригинална продукция да се скачи в интернет е първата стъпка, която трябва да се направи. Трябва да се уточнят авторските и сродните права за качване на продукции в интернет на радиото. Това означава сериозен разговор с колективните дружества за управление. След това ще можем да го правим с отворени обятия. Същевременно паралелно може да се помисли за самостоятелна платформа. Радиотеатърът предлага нещо много по-атрактивно от Стори Тел, който в момента е супермодерен, защото Стори тел чете аудио книги с един глас, там тече една зашеметителна индустрия в най-добрия смисъл, докато в радиото всяка продукция се оглежда и отглежда много внимателно.

Бетина Жотева: Последен въпрос, понеже виждам, че тук са колегите от оркестрите. Нямахте време да говорите за това. Виждам, че сте споменали Музикалната къща като идея за подкаст. Разкажете какви са Вашите виждания за цялото богатство, с което разполагате.

Даниела Манолова: Това е един от моите приоритети – достъпно, артистично радио. Там откривам дейността и на оркестрите, и на музикалната продукция, и на драматургичната продукция на радиото. Аз съм тотален фен на оркестрите в БНР, признавала съм го много пъти. Много от музикантите ги познавам лично. Смятам, че това е потенциалът на талант, на изключителни възможности. Прекрасно е да имаш оркестри, които да използваш в

различни жанрове, за всякакви жанрове продукция, която да е твоя. Това означава и независимост.

София Владимирова: Благодаря, госпожо Жотева. Госпожо Димитрова, заповядайте.

Ивелина Димитрова: Наистина от концепцията Ви личи много силно лично отношение. Тя е вдъхновяваща, написана е добре. Имате също така много силно усещане за обществената функция на БНР, за ролята му на културна институция, която да формира ценности и идентичност. Принципно разлика при Вас е идеята да увеличите съотношението говор-музика 3:1. Малко повече информация – с какво съдържание, къде го виждате? Намеренията Ви спрямо програма „Христо Ботев” и „Хоризонт”.

Не остана време да поговорите и за структурата, за структурните промени. Ще Ви помоля за Вашия коментар по въпросите, които бяха изнесени вчера от работещите в радиото, от синдикалните организации. Мога да Ви ги подам, ако нямате информация за това, те са и в писмата до СЕМ.

Даниела Манолова: Пропорцията говор-музика съм я посочила във въведението, като един от приемите, които австрийското радио в момента използва. Човек може да се поучи от него, дори сериозно може да се поучи от него. Този въпрос оставам за една програма, посветена на културата и образованието. Това, разбира се, е „Христо Ботев”.

Защо смятам, че дигиталната епоха работи за тази програма преимуществено? В главата, наречена „Програмни намерения”, съм отделила повече внимание на нея не за друго, разбира се, че работя в нея – това не е тайна за никого, но съм ѝ отделила повече внимание, защото тя не е обновявана последните три или четири мандата. Там има натрупване на сериозно изоставане, а ярки възможности, ярко добри неща, които обаче стоят в един контекст, когато или съседстват помежду си и това съседство е унищожително понякога, или са в непрекъсната борба кой да надделее над останалите, а в края на краищата за всички има пространство при една внимателно прецизирана нова програмна схема. Тук съм написала, че дигиталните времена работят за програма „Христо Ботев”, но тя трябва да промени коренно приоритетите си. В момента слушаме програма, която ни пренася в 70-те години на 20. век на своята структура, цели и послания – от самоцелно бърборене в сутрешния блок, през липсата на каквито и да било аналитични, критични журналистически амбиции, до един общ спокоен тон. За програма „Христо Ботев” 21. век изглежда като абстракция. Тук съм силно критична, когато съм писала и продължавам да съм, защото това е около мен. В същото това време виждам къде са потенциалните възможности. Виждам хора, които правят перфектни предавания, но трябва да им се помогне тези предавания да намерят необходимия контекст в необходимата програмна схема, за да бъдат смислени.

Ивелина Димитрова: Не сте срещнали разбиране на тези Ваши идеи. Предложения досега правили ли сте? Вие сте в програма „Христо Ботев”.

Даниела Манолова: Последните три години съм драматург, който работи с автори и текстове. Преди това в продължение на доста време съм била отговорен редактор и като участник в Дирекционния съвет на програма „Христо Ботев” за тези неща е ставало многократно дума. Всеки следващ мандат обаче има право на своя политика и в момента е тази.

Ивелина Димитрова: По отношение на програма „Хоризонт” какви са намеренията Ви?

Даниела Манолова: Програма „Хоризонт” смятам, че е с пределно ясна характеристика и програмни намерения, които категорично трябва да се запазят. По време на мандата на Александър Велев програмната схема придоби същевременно зрял и гъвкав вид, който покрива широка скала от журналистически жанрове. Представянето на новините в няколко формата определено ми допада. „Новинарският час” мисля, че е абсолютно

сполучлива находка. Предлагам „Нощен хоризонт” да запази територията на онова традиционно радио, но да работи в тази посока, за която стана дума преди малко. Музикалното присъствие също трябва да е разнообразно. Това, което предлагам като ново, е фокус върху постигането на добро качество на всяко отделно предаване. Тук мисля, че има какво да се работи сериозно. Тогава нещата, заложили сполучливо като идея, ще постигнат и формата, която заслужават, и комуникативността, която заслужават. Втората ми посока, която касае програмните намерения за „Хоризонт”, е включване на журналистическо разследване в програмната схема – сериозна работа, с екип зад себе си, с инвестиции, които трябва да са достатъчно уважителни, за да могат хората да работят, както трябва. Третата ми посока за „Хоризонт” е новини като мобилно приложение. Изобщо всичко иновативно и креативно, което може да се извади от „Хоризонт” на пазара на динамичната медийна индустрия, да бъде използвано.

Ивелина Димитрова: Предвиждате ли по-сериозни структурни промени, ако бъдете избрана за генерален директор?

Даниела Манолова: Общо взето гледам структурата да е максимално рационална. Давам си сметка като човек, който е участвал в екип, който 10 пъти си е променял названието – от екип на редакция, от редакция на екип, а всъщност нищо друго не се е променяло, освен названието, искам да кажа, че не съм привърженик на самоцелни реорганизации. Обратното, тук разчитам повече на приемствеността, отколкото на всичко друго. Мисля, че когато хората са свикнали и този механизъм работи, е по-добре да се запази. При самоцелното окрупняване някак си се загубват спецификите на някои неща. Примерно има един среден мениджмънт, който покрива толкова много територия, че фактически той не е мотивиран, не е достатъчно информиран и дори практически в работното си време не може да следи физически всички тези неща, тогава бих призовала към по-внимателно и по-детайлно пресяване на индивидуалността на всички видове труд. В тази схема на управление има едно ново нещо. Предлагам продукцията на радиото просто да е продукция на радиото, музикалната продукция и радиодраматичната, тъй като разполагат с един бюджет, да са бюджетно организирани и независими от програмните намерения на всички програми, а отворени към всички тях. Смятам, че това ще доведе до много по-централизирана политика със създаване на българска аудио-художествена продукция. Това според Закона – чл. 7, ал. 1, е една от генералните мисии на радиото и ще се погрижи за нейното разпространение.

Ивелина Димитрова: Смятате ли, че работната атмосфера в радиото е добра? Вие изчерпихте повечето от въпросите, свързани с писмата на синдикалните организации. Проблемите, свързани с „Музикаутор” и „Профон”, както и съдбата на радио България, развитието му.

Даниела Манолова: Определено поддържам съществуването и развитието на радио България, увеличаване на мащаба на неговата дейност и уважение към цялата специализирана структура, която имат, за да покриват различно езични територии. Мисля, че интернетно радио Бинар във формата си на интернетно радио в един съвместен проект с радио България може да даде една абсолютно нова действителност на цялата продукция на това радио. Тя ще бъде насочена директно към аудиторията, която ще я консумира, няма да бъде на случаен принцип, а абсолютно директно целенасочено направена.

Ивелина Димитрова: Как виждате решението на проблема с авторските права, които се повишават постоянно?

Даниела Манолова: Проблемът за авторските права ме вълнува от първия момент, когато съм в радиото, да не казвам преди колко години. През 2013 г. бях поканена на един тин-танг, чиято тема беше радиофичърът в дигиталните времена, но на практика това

беше мозъчен тръст, който трябваше да работи на тема радиото в дигиталните времена. Първият въпрос, който тогава се обсъждаше, беше, че няма нормативна база за изключително много нови ситуации, които в момента средата ни дава. Когато няма нормативна база, когато няма ясни закони, генералният съвет, който аз следвам, е, че човекът или институцията, или отделните хора, които се занимават с уреждането на права, да влизат в договорни отношения с колективните дружества. Когато тези отношения са избистрени на ниво договор, да могат да работят като правилник и за двете страни. Дори когато нямаме директна, точна и специфична рутинна база за това. Авторските права са изключително важни, по този въпрос няма никаква дискусия.

Ивелина Димитрова: Благодаря Ви.

София Владимирова: Благодаря Ви. Господин Атанасов, заповядайте.

Иво Атанасов: Благодаря Ви, госпожо Председател. Уважаеми дами и господа! Уважаема госпожо Манолова, колебаех се малко дали да гласувам за допускането Ви до изслушване. Може би бях подведен от това, че концепцията Ви е по-малка в сравнение с другите. Тя обхваща 13 страници, нека това не звучи фатално, от допустимите 20. Това обаче е външен критерий, който след като Ви изслушах, се оказа маловажен. В крайна сметка гласувах не защото съпругата ми е Манолова, не защото и омбудсманът е Манолова и тази фамилия ми е симпатична все още след толкова години, а защото видях интересен поглед въобще към радиото, конкретно към БНР и неговото управление в следващите 3 години, ако имате шанса да станете генерален директор. Хареса ми това съчетание на погледа отблизо и отвътре с погледа отвън и отдалеч, който по-нататък води до други съчетания, може би не толкова красиви като художествената гимнастика, но при всички случаи полезни като съчетаването между общото послание и конкретните послания, между бързата и бавната журналистика и т.н. – да не изброявам отделните позиции във Вашата концепция. Хареса ми и разбирането Ви за плурализма, особено с примера, който давате със сегашните събития в Чехия. Да, наистина 250 хил. протестират срещу премиера Бабиш, но в същото време 1,5 млн. са гласували за него. Техният глас също трябва да бъде чул, но няма как да бъде чул, ако няма достъп до медиите. Така че е много важно да се дават различните гледни точки, за да може общественото радио да бъде полезно и да изпълнява своята мисия. Споменахте ВВС. Виждам тук на профила на проф. Нели Огнянова, че в парламента на Обединеното кралство ще се обсъжда безпристрастността на ВВС. Заседанието на парламентарната комисия на 15 юли ще се предава пряко онлайн. Петицията е подписана от 105 хил. души. Става дума за ВВС, чиито стандарти са пример не само за нас, но бих казал по целия свят. Подчертавам това, защото наистина е много важно общественото радио да бъде – не както казваше бивш заместник-председател на парламента Кадир Кадир „безстрастно“, а „безпристрастно“! Това има основания, защото е достатъчно да си спомним начина на нахлуване в Ирак на базата на фалшива информация, а след това Комисията „Чилкот“ доказва, че тази информация е фалшива. Тони Блеър се извини няколко пъти, но какво от това, след като има толкова разрушения и жертви вследствие на една фалшива информация. Може би, ако ВВС беше изпълнила своята роля тогава – да показва и другата гледна точка, да показва истината, нямаше да се стигне до тук. Плурализмът е много важен и се радвам, че Вие подемате този възглед. Той може да спаси конкретно една страна от неприятни събития и последици, а ако става дума за по-голяма държава, определен регион, а бих казал и целия свят, ако става дума за най-мощните държави. Вчера цитирах данните, които посочват за австрийското обществено радио, че то има няколко пъти по-голям обхват на населението, отколкото БНР. Това е при положение, че съотношението говор:музика е 3:1. Това някаква странност ли е, или го посочват като пример? Имате ли наблюдение, тъй като виждам, че сте много навътре в

международната дейност, за други страни? Ако отговорът е да, въпросът ми е следният: ако станете генерален директор, бихте ли приложили това свое виждане и в управлението на БНР? Вчера всички кандидати се обявяваха за по-кратки говорни модули, което среща съпротивата на работещите вътре. Ако Вие дадете обещание в обратна посока, сигурно ще получите овации. Какво е Вашето виждане по този въпрос?

Даниела Манолова: Първо да кажа за концепцията си защо е 13 страници. Всъщност тя е ужасно много повече, но аз нарочно пиша на ужасно стегнат шрифт, за да изглежда по-малка. След като съм тренирана в писането на проекти, в които ти казват, че имаш една страница и срещу нея ще спечелиш или не 4000 евро, за да реализираш разследването, което си планирал, ти се научаваш да правиш нещата в една страница. Затова интензивността на съдържанието е много важна за мен. По повод на говора и музиката знам, че това е традиционното схващане и че всички смятат: колкото повече музика, толкова по-добре. Знам това, но в края на краищата и тук има плурализъм на мнения.

Аз лично съм привърженик не на никакви твърди формули. Питър Клайн – шефът на Остерайх 1, прилага това нещо. То е било със сериозна съпротива. Неговият принцип е бил, че когато говориш за нещо важно, нали първо трябва да говориш за нещо важно по начин, по който хората да искат да те слушат по-дълго време, тогава да не прекъсваш с някаква кошмарна музикална пауза, която обикновено е от жанр, който те съсипва и ти се иска да избягаш моментално. Логиката е съвсем друга. Когато си в сериозен разговор, този разговор трябва да уважаваме ние самите, като участници в него, и да пренебрегнем всякакви такива правила. След като едно радио е показало, че това не само е успешно, но е изключително успешно, тогава можем сериозно да се замислим дали не трябва да използваме този прием. Моето лично усещане е малко по-различно. Според мен, независимо дали ще имаш 1:3 музика, или 3:1, проблемът не е в това какво ще е съотношението, колкото в това какъв ритъм ще създаде това съотношение. Като човек, който работи с драматургия и работи в лабораторията на радиото, там, където се разработва формата на радиото и след това се разпространява в другите, мога да кажа, че фактически нарушаването на монотонния ритъм е много по-важно, отколкото съотношението. Когато ние неочаквано нарушим ритъма, радиото става много по-интересно, отколкото ако спазваме някакви аритметически пропорции – 3:1, 10:1 и така нататък. Мисля, че всъщност неравномерността на ритъма е важно за съвременното радио. Може би звучи парадоксално.

Иво Атанасов: Благодаря. Завърших.

София Владимирова: Заповядайте, госпожо Еленова.

Розита Еленова: Госпожо Манолова, за мен е важно да чуя виждането Ви - какви биха били взаимоотношенията Ви като генерален директор с регулатора?

Даниела Манолова: С Вас. Мисля, че трябва да сме съмишленици. Смятам, че нещата ще вървят, когато са на принципа на сериозна, легитимна база, в която всеки знае своите задължения и права, когато всеки е изучил внимателно своята мисия. Оттук нататък нещата трябва да са на принципа на съмишленост. Всъщност, когато човек пледира за повече пари, разбира се, че разчита на подкрепата на регулаторния орган. Най-напред обаче трябва да бъде убеден той самият, естествено.

Розита Еленова: Благодаря Ви, госпожо Манолова.

София Владимирова: Колеги от БНР, микрофонът е Ваш. Има ли въпроси към госпожа Манолова? Заповядайте, но да бъде въпрос наистина, а не изказване.

Стоян Дюлгерев (смесен хор на БНР, председател на синдикално дружество към Съюза на българските музикални и танцови дейци): Госпожо Манолова, Вие застъпихте Вашите намерения в модернизация на средствата на излъчване на програмите, което за мен е

много добро, оценявам го много високо. Също така споделихте, че е необходимо да има излъчвания за различни етнически групи и т.н. Как обаче би могло да се напълни със съдържание самата фирма на институцията БНР, тоест да се застъпва патриотическата тема, както каза госпожа Димитрова – българската идентичност? При положение, че спечелим младежката аудитория, както се канят всички кандидати за този пост, да възпитаваме българските младежи в чувство на национална гордост, а не те да стават някакви космополити без корен, което според мен не е най-доброто, защото ако България се цени с нещо в световната общност, това е нейната идентичност.

Какви са Вашите намерения и какви форми смятате да използвате, за да се стимулират български творци с българска продукция? Казахте нещо по въпроса, но смятате ли да спазвате някаква българска квота в музиката? Има такива практики например във Франция. Нищо срамно няма да отстояваме нашата продукция. Благодаря.

Даниела Манолова: Благодаря за въпроса. Знам, че едно чешко радио, така нареченият Радиожурнал в години, когато имаше тотално неуредени авторски права, радиожурналът е еквивалентен на „Хоризонт“, използваше Битълс в продължение на три или четири години, непрекъснато Битълс, само и само да има музика. Има една българска поговорка, която гласи: „Баба знае и 2, и 200“. Зависи от ситуацията и твоите възможности. Разбира се, че това е основна функция: да се грижи за българската продукция, за българските автори. Тя е записана в Закона. Радвам се, че в ЗРТ се появиха три нови изречения, които защитават дейността на оркестрите и съставите. Това ме радва изключително много, защото са от тази година. Трябва да има чадър над тази дейност на законова основа, ние го имаме и оттук нататък изпълняваме Закона. Има квота за европейски произведения, има квота за независими продукции, има квота за съвместни продукции. Всичко това е една отворена врата, чийто резултат накрая трябва да е: работа за българските творци, с българските творци на всички нива, говоря и за автори, и за преводачи, и за музиканти, и за композитори, и за саунд дизайнери, минаваме на друго ниво на радио, и за режисьори, актьори, изпълнителски права и т.н. Това е една огромна армия, която радиото трябва да я промотира, да я направи известна и популярна. Да не говорим, че в своя фонд има постоянни записи от 80 години насам.

Стоян Дюлгеров: Въпросът е дали се използва този фонд.

Даниела Манолова: Това е подкаст. Приоритет подкаст, подкаст, подкаст.

София Владимирова: Има ли други въпроси?

Дарина Григорова (радио „България“, председател на Радиосдружение „Подкрепа“) Госпожо Манолова, много интересно звучеше Вашата концепция, доста смела, бих казала, в условията, в които се намира националното радио в момента. Споменахте също музикалните състави и чл. 71, ако не се лъжа – за финансирането. Как, по какъв начин ще се отрази той конкретно на заплащането на тези музиканти, които наистина в момента са на прага на бедността – нека го кажем открито. Те са най-ниско заплатени сред хората от гилдията. От друга страна, споменахте радио „България“, което виждате да се развива съвместно с радио Бинар. Имате ли представа в какво състояние се намира в момента радио България? Как това нещо може да бъде осъществено? Това са моите въпроси. Благодаря.

Даниела Манолова: Мисля, че имам представа, макар и не много детайлна, точно както се случва с радио България. Работила съм с много от хората на радио България. Много от тях напуснаха радиото, трябваше да напуснат много от тях. Работила съм в майсторския клас по радиожурналистика в БНР с десетки от тях. Знам, че тази картинка с редакция, посветена на различните езици, вече е в съвсем друго състояние. Мисля, че грижата за радио България трябва да е с оглед на нови функции, нови задачи пред радио България, не

чисто и просто да реставрираме един стар образ. Относно заплатите на оркестрантите, изобщо на хората, заети в артистичната дейност в БНР, това е много тежка ситуация, много тежка и тук трябва да се реагира много бързо. Това е моето становище.

Знам, че всеки генерален директор, когато седне на тази позиция, преди да стане генерален директор, обещава високи заплати. Този момент е ясен. Сигурна съм, че всички те имат искреното и доброто намерение да го направят. Въпросът е след това, когато започне истинската пледоария, истинският бой, този директор да успее да се оправи. Ясно ми е, че всички имат добри намерения. Изобщо не смятам, че трябва да се подценяват усилията на всички генерални директори на БНР в това отношение, но фактът е факт. Аз виждам около мен, че колегата, с когото направих няколко документални сериала, който е изключително талантлив, който може да направи от видео до перкусия, от перкусия до радиодраматургия, документални записи и какво ли не още, той направи почти цялата визуална част от един мултимедиен проект, неговата заплата просто не искам да я казвам, тя е смешна. На това съм реален наблюдател непрекъснато.

София Владимирова: Има ли други въпроси? Няма. С това изслушването приключи. Госпожо Манолова, благодаря Ви, че бяхте тук и представихте своите виждания за управлението на БНР. В случай, че има въпроси към Вас от журналисти и сте съгласна да отговорите, Ви моля да останете след края на изслушването.

Следващото и последно за днес изслушване е на господин Александър Велев, което ще започне в 13,00 ч.

Бетина Жотева: Току-що от БНР ни изпратиха рейтингите за месец май тази година. Програма „Хоризонт” продължава твърдо да стои на второ място и по пазарен дял, и по брой слушатели. Поздравления, колеги, за това постижение!

София Владимирова: До 13,00 ч.

София Владимирова: Уважаеми колеги членове на Съвета, уважаеми колеги гости в залата! Уважаеми господин Велев, започва изслушването на последния кандидат в конкурса за генерален директор в конкурса на БНР. Това по реда на постъпване на документите е господин Александър Велев. Господин Велев, имате 15 минути за представяне на концепцията, след което въпроси и отговори на членовете на СЕМ – общо въпроси и отговори за всеки член на Съвета до 20 минути. В края на изслушването работещите в БНР имат до 15 минути общо време за въпроси и отговори към Вас. След края и закриването на изслушването, ако Вие имате желание, можете да отговорите на други журналисти в залата. Заповядайте.

Александър Велев: Благодаря Ви, уважаема госпожо Председател. Уважаеми членове на СЕМ, уважаеми колеги! Явявам се тук пред всички Вас с високо вдигната глава за един успешно изпълнен мандат, в който направихме много неща и в който радиото претърпя сериозни промени в положителна посока. Съвсем накратко ще отбележа онова, което се случи през последните три години. Плавно нарастване на аудиторията в радиата в системата на БНР, много се говори вчера за това. Вие имате последните изследвания, които показват в шестмесечен тренд трайно нарастване на аудиторията на БНР, на всички програми и най-вече на програма „Хоризонт”. Удвоихме аудиторията в интернет.

Увеличихме заплащането на труда с 27%. Много се спекулира с това и се говори за ниското заплащане в БНР. Да, стартовите, основните заплати не са високи, но покрай тях се добавя клас за прослужено време. Ние направихме колективен трудов договор, имаме

един от най-високите класове в страната. Освен това има и допълнително материално стимулиране (ДМС), тоест има общо увеличение на заплащането на труда, а не на работните заплати. На работните заплати увеличението е с около 16,5%. Подобен е микроклиматът в радиото. Най-добър показател за това е текучеството. Имаме под 5% текучество за шестмесечието, което по всички показатели е изключително добро. Хората бягат от там, където няма добър микроклимат. Точно обратното – остават и не напускат от там, където има добър микроклимат.

Стартирахме много нови проекти. Това са проекти като „Радио парк фест”, „БНР Топ 20” и ред други. Стартирахме инициативи, като кампанията „Избери живота” срещу разпространението на дрогата и употребата ѝ. Получихме много голямо и сериозно международно признание с провеждането на 25-ата радио асамблея на Европейския съюз за радио и телевизия, с 14-ата правна радио асамблея на ЕВУ и срещата на обществените медии от Югоизточна Европа, която направихме по време на Българското председателство. Нека да се обърнем към онова каква е мисията на общественото радио и какви са ценностите на обществените медии. Универсалността е един от принципите. Това е залегнало в документите на Съвета на ЕВУ. То означава да се произвежда съдържание, което да достига и да е достъпно до максимална част от населението. В тази посока ние имаме линейното излъчване и съответно интернет присъствието, което засилихме изключително много. Независимостта също е една от основните ценности на общественото радио. Това е независимостта от политически партии, от икономически интереси и гарантираността, че сме надежден източник на информация. Разбира се, това кореспондира с професионализма. Ние поддържаме най-високите професионални стандарти в страната. Плурализмът на мненията е ясен. Многократно сме говорили за плурализма с господин Иво Атанасов. Последния път доказвах с конкретни данни, че БНР е една от най-плуралистичните медии. Разбира се, може да възникне въпросът дали понякога в едно и също предаване ги има двете мнения, хубаво е да ги има, но невинаги може другият събеседник да откликне в същото предаване. В рамките на деня се развива темата и се появява алтернативното, различното мнение. Към това трябва да добавим прозрачността, прозрачността на вземане на решенията, постоянния контакт с аудиторията. Ние застъпваме и ще застъпваме такъв контакт, най-вече в интернет. Предвиждам и други форми, с които да влезем в контакт с аудиторията. Иновативността също е една от основните ценности на обществените медии. Обществената медия трябва да бъде водеща в иновациите, в час с онова, което се случва в технологиите, но не само в технологиите, в журналистическите форми. Да търси новите форми за достигане на слушателската и въобще до аудиторията, защото вече не говорим само за слушателска аудитория. Акценти за предстоящия мандат. Искам да отбележа, че тъй като излизам от един мандат и кандидатствам за следващ, няма да представям детайлно онова, което смятам да правя, защото много от нещата правим в движение и смятам да бъдат продължени. Затова ще наблегна основно на онова, което смятам, че трябва да се промени и да има промяна. Ще започна със структурата на управление, организационно-управленската структура. Тук съществен елемент е обособяването, тоест отделянето на човешките ресурси в самостоятелна дирекция. Това е международна практика. Директорът на човешките ресурси в много организации е дори по-важен дори от изпълнителния директор, защото общува постоянно с хората и знае какво се случва с кадрите. В този мандат работихме много добре с дирекция „Правна и човешки ресурси” и тепърва в следващ мандат ще доразвием работата си с човешките ресурси. Направихме много форми на обучение. Предвиждам да се направят нови форми на обучение, да се обърща внимание на хората. Да продължи радио академията, която вече е традиционна. Да

продължим езиковото обучение, както чуждоезиковото, така и курсовете по правоговор, които правим и редовно се провеждат. Ще търсим допълнителни обучения и възможности следващия мандат за изпращане на хора в наши партньорски радиостанции в Европа. Много често си говорим тук за промени или желано състояние, но когато хората не са ги видели, не са наясно какво съдържат те и как изглежда едно радио, променено и реструктурирано по този начин, не подкрепят подобен род неща. Малко по-късно ще стане дума за това. Не успяхме да направим това в този мандат именно защото хората не бяха убедени и не познават такъв модел. Тук могат да се търсят и форми на дистанционно обучение, тъй като не сме само в София. Знаете, че имаме осем регионални радиостанции извън София и те също са част от системата на БНР. Ще трябва, за да не се откъсват от производството, да се правят онлайн обучения от водещи журналисти, водещи специалисти, за да може да не се чувстват изолирани, а да бъдат приобщени към онова, което се случва. Едно от най-важните неща е да продължим работата с най-младите, да търсим стажанти, да търсим нови хора, да обявяваме конкурси както в програмите, така и конкурси за набиране на стажанти, които да влязат в радиото. Ние вече стартирахме такава програма, имаме вече първите стажанти, които работят в „Хоризонт“, ще започнат да работят в „Христо Ботев“, както и тук, в радио София. Искам да разширим тази програма и тя да обхване и хора в регионалните радиостанции, за да дадем възможност за развитие на млади хора и завръщането им въобще в тези региони. Повярвайте, във Видин едва ли има много места, където да работи един журналист, ако се върне. Същото се отнася и за други градове, но Видин е най-драстичният пример, който мога да дам. Основно място заема също оформянето на звено за иновации. Не искам то да бъде разбрано само в технологичен смисъл, а да го разбираме в журналистически и технологичен смисъл. Там са хората, които трябва да следят най-новите тенденции, да следят новите журналистически форми, новия начин на поднасяне и да предлагат иновативни нови решения, за да бъдем в крак с онова, което ни налага технологичното развитие и въобще да бъдем в час с времето. Това звено за иновации смятам, че трябва да бъде към генералния директор, тъй като то е над програмно и трябва да обслужва цялото БНР.

Програмната политика. Смятам, че имаме голям успех и в едната, и в другата програма. Програма „Хоризонт“ дръпна през последните месеци, като през цялото време на този мандат, може би с изключение на един шестмесечен период, имаше известен спад, след което всичко вървеше нагоре. В момента тенденцията е ясно очертана и това казват всички социолози. Това казват и две абсолютно независими социологически изследвания. Едното е на „Гард“, другото е на „Нилсен“. В „Хоризонт“ и в „Христо Ботев“ смятам, че трябва постепенно обновяване на програмната схема, не отведнъж, а по пътя на обновяването в началото на политическия сезон. Както го правят телевизиите – от септември тръгваме с нови неща. Тръгнахме с ново младежко предаване. Казах за засилване на интернет присъствието. Създаване на нови програми в интернет – младежки и музикални. Това е нещо, което няма да струва много пари на радиото, даже никакви пари, а просто ще се създаде програма, която да е в интернет – там, където са младите хора, които слушат единствено и само в интернет. Мечтата ми да направя младежко радио се сблъска с реалността. За съжаление, няма свободни честоти и няма финансов ресурс, за да се направи. Има обаче финансов ресурс и достатъчно възможности да се направи подобна програма в интернет, която да отговаря на интересите на младите хора. Застъпил съм го ясно в концепцията, така че сте го видели.

Техническото развитие. Завършване на дигитализацията на студийната база, защото все още има студия, които не са дигитализирани, макар че вчера се твърдеше обратното.

Продължаваме дигитализацията на архивите, която вече е стартирала и около 7-8% от архива вече е дигитализиран. Закупуване на оборудване за видеострийм, тъй като видеото вече има все по-голямо значение при съществуването на обществените медии и особено в радиата, защото за тях то е новост, нещо по-различно от това, което правят телевизиите.

Много е важно изграждане на бекъп на дейта център на БНР. Това означава бекъп на всички файлове, които поддържа в националното радио, защото техниката си е техника, но и тя понякога „сдава багажа” и може да ни изненада много лошо. Важна е връзката с аудиторията, било със слушателите в интернет, да продължим концертите, конкурсите и кампаниите и други извън студийни събития. Предвиждам да правим редовни и организирани слушателски срещи. Такива се правят по първи петли в регионите. Такова нещо трябва да правим и ние и да обикаляме регионите. Трябва да стигнем по-близко до хората и да ги чуем. Това е начин да получим обратната връзка от тях.

Стигаме до парите, защото това е един също много важен въпрос. Искам да подчертая, че към момента БНР няма неразплатени задължения и не е в никакъв дефицит. Дефицитът, за който говорим, е вероятен и възможен. Зависи от по-нататъшното управление на БНР. При този бюджет, който до 2022 г. според средносрочните прогнози на правителството е същият, трябва да се търсят нови форми на финансиране, допълнително финансиране. Това са приходите от реклами и спонсорство. Трябва да се търсят и нови форми на реклама, реклама в интернет, което вече правим. Трябва да се предлагат нови продукти, които да бъдат кросмедийни, и да се увеличи материалната заинтересованост на агентите, защото не е тайна, че където има заинтересованост, там нещата се случват.

Трябва да се намери нов подход към съставите. Те имат възможност и би трябвало да могат да изкарват допълнителни средства, за да се издържат по-добре. Да не са на самоиздръжка, а да се допълват доходите на музикантите в съставите, които са много ценни за нас. Това може да става чрез съвместни турнета и съвместни проекти с други организации, импресарски къщи и т.н. Ще дам пример. Сега нашият симфоничен оркестър ще свири на концерт, за който получава 22 хил. лв., от които 20 хил. лв. се изплащат на музикантите като хонорар. Това е възможността да получат допълнителни средства не за увеличаване на основната работна заплата, а допълнителни доходи.

Оптимизиране на разходите. Много е важно да се погледнат и се направи анализ на разходите. Направили сме го. Има възможност да свием тук-таме предавателната мрежа, да преосмислим състава на отделните звена. Това се случва по естествен път, защото много хора отиват в пенсия. Последното, което предлагам, е да се извърши одит от Световната банка с цел оптимизиране на разходите. Такова предложение получихме от МФ. Имахме разговор с тях, но трябваше да се изчака да започне нов мандат, за да може да се поеме ангажимент. Един анализ, който се прави от EBU, от PR ревю. Идват най-добрите специалисти и това струва малко пари, а те дават предложение как да се оптимизира. Подобно нещо се случи с румънската телевизия, която беше в лошо финансово състояние, в момента е в добро. В този момент и в чешкото радио са направили такъв PRTPR анализ. Благодаря за вниманието.

София Владимирова: Благодаря, господин Велев. Започва кръгът, в който задаваме въпроси. Аз започвам. При Вашето встъпване в длъжност, ако не ме лъже паметта, имаше 3 млн. излишък от предишното ръководство. Как се стигна до вероятно възможен дефицит от 2 до 4 млн. лв.?

Александър Велев: От 2 до 4 – това е фантастично. Възможен е дефицит в зависимост от управлението от тук нататък и в зависимост от това дали ще се предприемат конкретни стъпки. В рамките на тези три години онова, което имаше като резерв от предишното управление, беше дадено като разходи по отделни пера за ремонти и т.н. Това е нормален

път за усвояване на тези средства, защото в един момент рискувахме да си ги прибере МФ. Не мога сега и не съм в състояние да дам справка точно за какво е било. Много неща са направени: студия са реновирани, в сградата се направиха ремонти, в хранилището и т.н. Това са неща, които в момента не мога да изброя, но винаги бих могъл да предоставя такава справка. Парите са харчени съобразно интересите на БНР и необходимостта, която е съществувала.

София Владимирова: Много е тревожно, ако са дадени за ремонти, а не за програма.

Александър Велев: Зависи откъде и за какво са тези пари. Ако са в перо, което е за програма, се дават за програма. Да поясня. Парите за заплати и за възнаграждения на служителите са отделно перо, а спестените пари са били в разходната част, която не се прелива в перото за заплати. Освен това ние дадохме 5% увеличение на заплатите на служителите в радиото през 2017 г. именно с цел да увеличим заплатите на всички и да дадем възможност на ръководителите на отделните звена да поправят дисбалансите, които съществуваха. От вчера се заговори за някакви дисбаланси, но ние излязохме с тези 5% и всеки ръководител, включително явяващият се вчера е дал своето предложение за коригиране на тези дисбаланси.

София Владимирова: Вие казахте: дигитализираме 7-8% от Златния фонд.

Александър Велев: Да, от Фонда.

София Владимирова: Как се използва тази дигитализирана част и носи ли тя приход на радиото? Какъв е достъпът до нея, при все, че намирам това за доста нисък процент.

Александър Велев: Все още не е висок, защото дигитализацията се случва 1:1. Всяко парче, което трябва да се дигитализира, какъвто и да е бил файлът, трябва да бъде изсвилено 1:1 в реална ситуация. Ако е 30- минутен запис, той 30 минути се прехвърля от едното към дигитализацията. Имаме страница на архивния фонд, там са качени нашите архиви, там има свободен достъп. Идеята по-нататък е да има платен достъп за част от фонда.

София Владимирова: Тоест в момента достъпът е свободен.

Александър Велев: Имаме много малък приход от това, защото все още нямаме такава дигитална база. Можем да го изтеглим през интернет. Ние имаме ондеман (On demand) вече в радиоплеъра, където може да се чуе цялата наша продукция, която мисля, че е на тримесечна база назад. Може да се намери и чуе всяко едно предаване, всеки един репортаж, новините. Всичко е достъпно и дава възможност да се слуша отложено.

София Владимирова: Преди три години Ви питах малко или много е бюджетът на БНР. Тогава Вие казахте: достатъчно е. Какъв е финансовият модел, който да е справедлив и достоен за обществената медия?

Александър Велев: Труден въпрос е това. Не мога да кажа, че е достатъчен бюджетът. Няма как да го кажа. Все пак трите години показаха, че е достатъчен този, който сме имали. Отгук нататък обаче разходите нарастват, защото трябва да се предефинира мисията и въобще ролята на националното радио. Ние вече не сме само производство на линейни продукти и линейно съдържание. Ние разпространяваме и в интернет. Присъствието на БНР в интернет, в социални мрежи, уебсайт и т.н. – всичко това струва пари. Това би трябвало да се предвиди отгук нататък при издръжката на обществените медии – на БНР и БНТ. Отделно от това направихме дискусия в началото на годината за проблемите в дигиталната ера. Едно от нещата е допълнителното финансиране и намиране на трайно финансиране на обществените радио и телевизия. Аз лично съм застъпник на модел, който е обвързан с нарастването на brutния вътрешен продукт на страната, защото когато една държава става по-богата, съответно радиото и телевизията трябва да стават

по-богати и да имат възможност да направят повече неща. Бюджетът на държавата е такъв, че винаги трябва да има някакво разпределение.

Другият вариант са таксите, фонд „Радио и телевизия”. Знаем обаче, че толкова години той не се случил. В съседните ни държави се случва, при нас – не. Това е разговор, който трябва да продължи. Започнахме януари, но не можахме да го продължим по няколко причини. Едната е приближаващият конкурс и атаките, че това едва ли не било предизборна кампания. Другата е, че един от основните двигатели е Управителният съвет, но докато мине време от единия Управителен съвет до другия...

София Владимирова: Това се случи преди месец, не е толкова отдавна.

Александър Велев: Да, но до май месец ние водихме много сериозен диалог точно на тази тема. Имаше събирания. Оттам нататък спряхме именно заради конкурса.

София Владимирова: Как трябва да бъде предефинирана мисията?

Александър Велев: Като връзка с онова, което казах в самото начало – с целите на обществените медии. Това е мисията. Тя е свързана с това да бъдем универсални и да бъдем навсякъде, на всички канали и всички платформи. Пропуснах да кажа, че в следващия тригодишен период предвиждам да направим заедно с АБРО, с частните радиостанции един плейър, който да обхване всички български радиостанции. В него ще можеш да чуеш и частните, и обществените програми и да имаш достъп до всичко. Това е част от мисията. Това се прави в повечето от европейските държави. Тези плейъри са изградени на принципа на лидерството на обществената медия, но с участието на чатни радиа.

София Владимирова: Благодаря Ви, господин Велев. Госпожо Жотева, заповядайте.

Бетина Жотева: Не ми е ясно защо упреците към СЕМ са защо Вие винаги контролирате. Трябва да се изясни, че ние не контролираме харченето на пари от обществените медии. Ние нямаме никакъв достъп до Вашите търговски договори и споразумения с когото и да било. Разчитаме на това, което ни дадете като данни. Затова от вчера до днес е доста объркващо това, което получаваме, доста разнопосочно – за голям, нетипичен дефицит на радиото. Ще изчакаме да видим колко е. Виждам, че разчиташ много на допълнителното финансиране. Искам да попитам какъв процент въобще от бюджета на радиото се пада на допълнителното финансиране?

Александър Велев: Около 5%.

Бетина Жотева: Това може да се повиши, да?

Александър Велев: Да, трябва да се търсят възможности за повишаване. Рекламният пазар все пак е краен пазар, който не нараства през последните години, но радиопазарът има известна тенденция към нарастване.

Бетина Жотева: Явно има много сериозен проблем с финансирането на обществените медии, но досега не съм видяла нито от екипа на радиото, нито от екипа на телевизията някога да е имало инициатива за обществена дискусия за смяна на финансовия модел. Вярно, че Законът е безобразен. Там пише за някакъв фонд „Радио и телевизия”, който никога не е работил, но никой от Вас не е казал: „Хайде да се съберем, да отидем и обясним на тези хора в парламента, че трябва нещо да се промени”. Защо?

Александър Велев: Направихме го януари месец. На 25 януари направихме такава дискусия. Бяха поканени хора от парламента. Имаше поне двама-трима от Комисията по културата и медиите, имаше Ваши представители. Ние дискутирахме. Това са нашите възможности, но може би повече трябва да се говори за това. Ние няма да спрем да говорим за това.

Бетина Жотева: Трябва да се говори, защото сега следващите на опашката са с около 30 млн. дефицит. Пак ще говорим за това. Благодаря за отговора. Исках да попитам за

намерения евентуално за разследващо предаване в схемата, въобще за този тип, за този жанр.

Александър Велев: По принцип разследващата журналистика е част от това, което се прави в националното радио. Специално предаване за разследваща журналистика имат телевизиите. Ние не сме телевизия. Ние имаме непрекъснато предавания, в които влизат разследващи материали. Друг е въпросът доколко тези разследващи материали винаги са адекватни. Би могло и сме обсъждали да се направи екип за разследваща журналистика, който да се занимава с подобно нещо, но под ясен контрол, защото понякога под разследваща журналистика се вкарват внушения, които невинаги са правилни. Това е много сериозна тема. Ще кажа, че при нас разследващата журналистика я има. Имаме и кореспонденти в страната, които правят разследвания, но може би мястото не е достатъчно и трябва, и може да се прави повече.

Бетина Жотева: Харесва ми много пасажът от твоята концепция за фалшивите новини. Признавам, че това е огромен проблем и че много малко се говори за него. Това е инициатива или?

Александър Велев: Едното нещо е да се стремим да даваме достоверна информация, да даваме истинските новини такива, каквито са, а не да изопачаваме. Второ, при този конкурс започнах да се замислям. Може би трябва да влезе в регулация интернет пространството, защото там се раждат невероятни фейкове, невероятни истории. Прочетохме и за всеки от нас тук се прочетоха какви ли не неща.

Бетина Жотева: Ще влезем в аудиовизуалното съдържание.

Александър Велев: А би трябвало и писаният текст да влезе.

Бетина Жотева: Засега директивата посочва само аудиовизуалното съдържание.

Александър Велев: Как да се бориш с това? Единствено да изнесеш истината и другият вариант е през съда. Друг начин няма, безсилен си. Някой те оплюва и ти какво правиш? Или го опровергаваш, или го оставаш и го съдиш.

Бетина Жотева: Медийна грамотност.

Александър Велев: Това е въпрос на регулацията вътре в медиите. Дали такива сайтове, сайтчета, вестничета трябва въобще да съществуват. Това е разговор, който според мен трябва да се води в журналистическата гилдия и сред ръководителите в медиите, защото едни си го позволяват, други не си го позволяват. Едни въобще не се интересуват от фактологията и дори не се обаждат да я проверят, а пишат някакви свободни съчинения. Това е под всякаква критика.

Бетина Жотева: Би трябвало това да се криминализира.

Александър Велев: Да си носят сериозни последици – финансови и всякакви. Нашата възможност е да даваме именно достоверната информация. С това сме силни и именно затова ни вярват хората. Затова имаме най-високо доверие в обществото, защото то търси информацията на радиото. Когато хората видят някъде нещо и се съмняват в него, веднага отиват на сайта на радиото и го чуват On demand или четат, или пък слушат нашите бюлетини или Новинарския час, за да разберат какво се е случило действително. Понякога отварям и слушам различни медии и не мога да си създам истинската картина. Все едно са две или три различни събития. Хората обаче вярват все още на радиото и това се доказва от последните изследвания.

Бетина Жотева: Последен много конкретен въпрос на практика не към теб, а към шефа на новините. Случката с тийнейджъра, с 16-годишното дете от Пловдив. Защо му казахте името в новините?

Александър Велев: Направихме разследване защо се е случило. Това е недобре разбрано желание от страна на репортера да извади информацията. Той си понесе своята

отговорност. Ние проведехме такава дискусия, но ще продължаваме, всички документи, свързани със защита на детето, ще ги имплантираме в нашите вътрешни правила. От вчера се присъединихме към Хартата на ЕС за защита на детето. Това е много тежка тема. Болно ми е, когато в новините влизат незначителни новинки, като например жена, сгазена на пешеходна пътека, и то в началото. Първо, това създава много тягостна обстановка за слушащия; второ, ако се съобщи името, може някой да получи удар, защото не знае, че негов роднина в този момент е пострадал. Много внимателно трябва в тази посока да се работи. Преди три години тези новини бяха водещи в емисиите, в момента тези новини са на финала, ако въобще ги има. На екипа на новинарите от шефовете и от мен също се обяснява, че една новина е новина, когато засяга повече хора. Тя е трагедия за даден човек и за хората около него, но не може да бъде водеща новина на БНР – това е абсурд. Там има какво да се работи. Признавам, това е грешка на екипа, който го е направил. Ние си посипваме главата с пепел, дето се казва. Надявам се да сме си извадили изводите. Направихме дискусия в „Хоризонт“ на тази тема и ще продължим да говорим за това. Наистина беше грешка, признавам.

София Владимирова: Благодаря. Госпожо Димитрова, заповядайте.

Ивелина Димитрова: Господин Велев, смятате ли, че акцентът и фокусът в едно обществено радио трябва да бъде острата, силна публицистика, радиото като коректив, критичният тон, разследващите формати? Имате тези неща и в предишната, и в сегашната Ви концепция. Въпросът ми е колко от това се е случило? Как измервате и отчитате нуждите на зрителите и дали управленските програми и решения отговарят на тези нужди? Дали е проведено поне едно фокусирано изследване, проучване? Дали са задоволени нуждите на зрителите? Дали те припознават БНР точно в това? Смятате ли, че диалогът с екипите е добър? Казвате, че атмосферата в радиото е много подобрена, спокойна, но до нас достигат и други сигнали. Сигурно сте запознат с писмата, в които няколко синдикални организации поставят редица проблеми. Смятате ли, че достатъчно въвличате екипите във вземането на решения, достатъчно ги аргументирате? По отношение на кадровата политика посочвате, че повечето от работещите в БНР журналисти са на около 40 г. Разбрах го като минус, едва ли не като проблем. Когато става въпрос за творческа работа, дали това е проблем? Ще възстановите ли този разговор?

Има работна група за смяна на модела на финансиране, така че то да бъде независимо и да гарантира независимостта на обществената медия, което е изключително важно. Другият ми въпрос е по отношение на предавателите. Имате ли намерения да спрете някой, като в това търсите някакъв ресурс и икономия? Дали сте се отказали от това?

Александър Велев: За предавателя не сме се отказали. Преди да спрем предавателя, смятам да проведем малко повече разговори както с КРС, така и с хора, които смятат, че този предавател е полезен и има нужда от него. Ние се опитахме и ако успеем да го направим, ще бъде добре. За този предавател искаме да вкараме едно изречение, в което да накараме слушателите да направят някакво действие, за да покажат, че слушат този предавател. Например да влязат в интернет страницата ни и да кликнат на някаква точка. Тогава ще разберем този предавател ползва ли се, или не. За съжаление, технологично на този етап не сме решили проблема, но предстои. Моето мнение, а и тенденцията е такава, че тези предаватели се спират, средновълновите предаватели. Ако си направите труда когато сте в Гърция, Сърбия или Македония, пуснете в колата си този предавател, да го чуете как звучи. Ще разберете, че не е съвременно, не е нормално звучене. Никой не би го слушал по никакъв начин, още повече, когато има възможност да слуша същата програма в интернет без никакъв проблем онлайн. За работната група, да, аз го казах. Смятаме да я подновим. В следващ мандат това ще бъде една от първите ми стъпки. Смятам, че вече в

УС имаме човек, който може да поеме тази роля, като преподавател, журналист и човек, свързан с медиите.

Слушателския интерес. Направихме дълбочинно изследване в началото на мандата ми. То проучи аудиторията на „Хоризонт“, с фокус групи. Много внимателно проучихме интересите не само на аудиторията на „Хоризонт“, а и на граничната аудитория, тоест да имаме възможност да я разширим. Оттам излязоха много интересни резултати. Голяма част от тях дадоха отражение върху по-нататъшната ми работа. Промяната, която става в радиото, става бавно, защото има много наслагвания, много години хората са работили по един и същи начин и им е трудно да се променят. Все още не всички са осъзнали, че живеем в дигитална ера. В нея хората нямат време и искат в кратки форми и бързо да научават нещата. Представете си, ако сте във Фейсбук или където и да е, Вие кролвате набързо, за да видите за какво става дума. Нямате време да зачитате или се зачитате в някакъв материал, ако той Ви е интересен. Затова и новите форми навлизат все повече. Ондеманд, като искаш да чуеш повече, ще чуеш точно онова, което ти е полезно. Това е световна тенденция. Смятам, че ние направихме много сериозни икономии по отношение на проучването настроеността за изборите. Заложихме едни средства, а успяхме благодарение на търга, който проведохме, се яви кандидат и поиска по-ниски средства, което ни освободи от там. Смятам, че можем да ги вложим в дълбочинни изследвания, да ги направим, ако е възможно, и по регионите. За регионите много отдавна няма изследване. Има картина с 1000 до 1200 кореспонденти, които са за цялата страна и те дават точната картина за съответния регион. Това обаче е въпрос на финанси, някакво сътрудничество или партньорство с такива организации, но те невинаги искат бартер, невинаги искат реклама и едва ли е възможно това. Мисля, че изпуснах въпроса за диалога с екипите вътре в радиото.

Ивелина Димитрова: Въвличането във вземането на решения, аргументацията на тези решения, атмосферата.

Александър Велев: Казах го и на срещата със синдикатите, казах го и на събранието, на което се отчетох пред колектива. Аз лично имам срещи почти всеки месец със синдикалните организации, дискутирали сме много проблеми на тези срещи от всякаво естество. Дори имаше срещи, в които говорехме искаме или не искаме да правим реформа, каква реформа. Отговорът беше: не, не искаме реформа. Значи, реформата трябва да се случва бавно. Ние трябва да се променяме, но явно желанието не е за резки движения. Смятам, че отгук нататък пак ще трябва да работим със синдикатите. Разбира се, аз ще работя активно с тях. Работихме с тях много активно в този мандат. Ще търсим формулите и възможностите – за да изпреваря следващ въпрос, за увеличаване доходите на служителите. Защото има скрити резерви, има възможности да се направи това, но то трябва да стане в съюз и партньорство със синдикатите. Тук веднага възниква въпрос. Иначе имаше диалог в радиото, мисля, че имаше във всички звена. В „Хоризонт“ се води постоянен диалог. Там имаше редколегия, от няколко месеца няма редколегия, защото колегите трябва да си изберат представители в редколегията. Мисля, че е идентично положението в „Христо Ботев“, но там мисля, че съществува редколегия в момента. В радио България редколегията също не е избрана. Това все пак е двустранен процес. Хората трябва да изберат своите представители. Диалогът съществува. Аз винаги съм бил за диалог. Друг е въпросът, че не можеш да говориш едновременно с 1300 човека.

Ивелина Димитрова: Въпросът за управленския подход.

Александър Велев: Диалог има и нещата се решават през диалог. Именно затова, че има диалог, не пристъпихме към действието да вкараме единния новинарски център в този мандат. Като няма убеденост и няма подкрепа, ще се срещне съпротива и няма смисъл да

проваляме един проект, когато хората не искат да го направят, няма да се случи. Трябва да има съгласие, за да го направим.

Ивелина Димитрова: Първият ми въпрос беше смятате ли, че функцията на БНР като обществена медия е да прави силна публицистика, разследващи формати.

Александър Велев: Абсолютно категорично.

Ивелина Димитрова: ...особено в регионалните радиостанции, в местните програми това да е преобладаващо. Говорите много за новите канали и платформи. За мен това е важно. Но дали не залитаме към масовия вкус или към олекотяване в битката за рейтинг? Дали не тичаме към комерсиалните радиа, а по-скоро радиото да държи тази своя специфика, която аз смятам, че е неговата сила?

Александър Велев: Аз също мисля като Вас. Ние не залитаме в посока на комерсиалното. Не гоним рейтинги. Ние имаме най-високия рейтинг сред програмите, които правят новини, като „Хоризонт”, имаме много рейтингови програми в регионите. Те са много активни – Видин, Бургас, Варна. Не искам да правя разлика между тях. Всички те дори излизат в националното изследване на периоди. Това ни е силата. Скоро на годишнина в радио Бургас отбелязахме това. Там предвиждаме чудесна инициатива – да възродим Странджа, да заговорим за Странджа. Целият район е опустошен и обезлюден. А е такава хубава планина, че има какво да се направи. Трябва да повдигнем въпроса за това, да потърсим причините защо се е случило. Да акцентираме и да обърнем вниманието на обществото за този проблем. На 20 км и по-малко от морето стоят празни къщи. Идете натам да видите колко много неща могат да се направят. Там има и тракийски артефакти. Въобще регионът е изключително интересен. Това е пример, който може да се даде.

Подобни неща трябва да се търсят и в другите райони и се прави, доколкото е възможно. Те имат инициативата, регионите трябва да дойдат с инициативата, да дадат сигнал, че това е необходимо. Това става с разговор там. За съжаление, диалогът е и финансово зависим. Диалог правим, събираме се ръководство, правим срещи с екипи и т.н., но за да събереш екипа от всички краища на България струва пари – да му намериш хотел, да му платиш дневни и т.н.

Ивелина Димитрова: Имам предвид като програмна стратегия, като съдържание колко сте близо до проблемите на хората и до социално значимите теми. Тогава ще имате и повисока слушаемост. Последен въпрос: за радио България. Какви са намеренията Ви там? Радио София, Вашето намерение там. Регионално радио с никак добри показатели. Според мен има голям потенциал. Столично радио.

Александър Велев: Ние запазахме сайтовете на радио България, които имаме. Трябва да отбележа, че радио България се слуша единствено онлайн. Единствено турската редакция е в ефир. Концепцията тук е цялостна. За да се подобри съдържанието в чуждоезичните сайтове, трябва да влезе един нюзрум в действие. Там ще се произвеждат новините и ще се правят нещата. Вчера стана дума за новините на радио София. Дали новините на БНР трябва да се излъчват, или специални новини да има за радио София. Ако има такъв нюзрум, който произвежда новините на БНР, той ще прави специални новини за радио София, които да бъдат качвани на сайтовете на радио България. Да, в момента има такава редакция в радио България, която го прави, но ако това се прави на ниво радио, имаш по-голям поглед и много по-добре можеш да разпределяш нещата, по централизирано и по-точно да влизат нещата в сайтовете. Иначе бъдещето на радио България зависи от финансовите ни възможности и съдържанието и партньорството с отделни институции, например с Външно министерство и с Министерство на туризма. Имах разговори с Министерството на туризма, предложих им сътрудничество. На този етап за съжаление то зацikli и не се случи нищо. Ние трябва да търсим формули, за да презентираме България

навън по един или друг начин. Новината, че тук е дошла Меркел, всички я разпространяват. Ясно е, че ще я има, но това, което другите не разпространяват, би трябвало ние да го добавим. Това, че имаме примерно невероятна природа, че някъде е открито ново находище от времето на Римската империя – това са неща, които трябва да се изнасят.

Ивелина Димитрова: Отчитате ли като грешка промяната, която направихте в началото, по отношение на радио България, на тези чуждоезични редакции в ефира?

Александър Велев: Единствената промяна, която се случи, е, че вече не записваме емисии, които да са петминутни и да се качват в интернет. Всичко останало продължи да се прави. И сега би трябвало да се усили възможността, когато има някакво интервю, то да се качва. Няма никакъв проблем да бъде записано. Да правим обаче емисии, които никой не слуша, няма никакъв смисъл. Идеята е да се вкарат неща, които са интересни и си струва да се чуят. Ако правим интервю примерно с Григор Димитров, би могло да бъде интересно за много хора. Ако то се преведе на различни езици, те ще го търсят, защото той е звезда. Същото е за някой оперен певец и т.н., но самоцелно да се качват такива неща няма смисъл. Това показва и анализът, който направихме.

За радио София не знам защо този мандат се лашкахме и се люшкахме между това дали да бъде младежко радио или да бъде софийското радио. Идеята да бъде младежко радио беше залегнала в концепцията преди, но се оказа, че разширяването на обхвата е много трудно. Радио София започна да звучи по младежки, там са и регионалните новини, но изглежда това разфокусира аудиторията. Радио София има прекрасна музика и там има прекрасни музикални редактори, които много добре боравят с музиката. Ние обаче не се рекламираме достатъчно. Не се афиширахме, че го има: Слушайте интелигентната музика! Чуйте музиката на радио София. В музикалния пазар, за да се идентифицираш с хубавата си музика, трябва да се пребориш с музикалните радиостанции, тоест трябва да стане ясно, че го има това нещо. Не можахме да направим това. Смятам, че радио София трябва да продължи да си бъде софийско радио, тъй като има възможност за младежко радио, да си звучи малко по-младежки, но да бъде софийско. Да се наблегне на софийската тематика. Освен това радио София има доста широк обхват. То обхваща и Кюстендил, Своге, Самоков. При положение, че имаш такъв обхват, можеш да разшириш малко тематиката в тази посока: да изнесеш нещата извън столицата, да не е сити радиото, а да бъде радиото на региона, на Софийска област.

Ивелина Димитрова: Как отчитате преместването на вечерния осведомителен бюлетин в програма „Хоризонт” от 18,00 в 19,00 ч. на база данни, ако имате такива? Сравнителен анализ с преди – старото време. Този въпрос беше поставен преди при изслушването.

Александър Велев: Чух този въпрос. Това е нещо, което е пример за диалога в радиото. Когато аз заложих новинарския час в предишната концепция, с която бях избран, моята идея беше бюлетинът да бъде в 18,00 ч. и след това да се развие новинарският час. Колегите направиха обсъждане и ме убедиха точно в обратното. Аз приех обратното мнение.

Ивелина Димитрова: Как го отчитате сега? Съвсем кратко.

Александър Велев: Би могло да се помисли дали да се върне в 18,00 ч. или не, но така или иначе след 18,00 ч. спада слушаемостта. По-скоро бих направил един новинарски час, който да бъде в ефир навсякъде и там да влизат и регионалните ни новини, и той да се разпространи в радиус, някакъв хибриден вариант. Това да бъде всъщност бюлетинът на радиото, защото той си е бюлетин от един час. После в 19,00 ч. предаването може да бъде спокойно свито до 5-10 минути, когато да се кажат основните неща, както е сега.

Ивелина Димитрова: Благодаря.

София Владимирова: Господин Атанасов, заповядайте.

Иво Атанасов: Благодаря Ви, госпожо Председател. Уважаеми дами и господа! Уважаеми господин Велев, познаваме се от дълги години и достатъчно. За разлика от другите кандидати, Вие имахте предимството два пъти годишно да поставяте отчетите на БНР пред регулатора и при всичките Ви шест отчета съм Ви питал многократно, така че, както се казва, знаем си въпросите, знаем си отговорите. Просто няма какво да Ви питам повече. Сигурно си спомняте, че преди три години на втория тур подкрепих Вашата концепция, Вашата кандидатура. По новата процедура няма турове. Трябва да се реши за един кандидат още при първото гласуване, така че утре до 11,00 ч ще мисля как да постъпя с която и да е концепция, която иначе съм щудирал добросъвестно. Благодаря Ви.

София Владимирова: Благодаря, господин Атанасов. Госпожо Еленова, Вие закривате сесията.

Розита Еленова: Благодаря. Аз щях да започна с въпроса за радио България, който от самата концепция не беше ясен. Отговорихте на госпожа Димитрова, но не ме задоволява този отговор, защото Вие казвате: зависи от финансовите възможности. Не е добре това, защото радио България има своя лицензия. Поемайки поста генерален директор, поемате ангажимент да спазвате тази лицензия. Не може в края на мандата да говорим, че зависи от финансовите възможности или защо да правим нещо, ако никой не го слуша. Вашият капацитет наистина е голям. Мислех го преди три години, мисля го и сега. Хората, които работят в медиите, са корективът, те са тези, които задават посоката какво да се слуша. Не би трябвало да правим тези изводи. Важно е да кажете Вашето виждане за радио Бинар? За съставите също моля да развиете виждането си? Казахте, че ще подобрите доходите, че ще има импресарска къща? Моля, дайте яснота какво мислите да правите със съставите? Моля да дадете преценка на финансовото състояние, в което е в момента БНР. Сигурна съм, че Вие сте си направили своята равносметка. Кажете днес в тази наша среща - кое отчитате като грешка и кое ще надградите.

Александър Велев: Лицензията на радио България не е актуална вече, защото е лицензия за ефирно излъчване. Ние бяхме внесли предложение за коригиране на лицензията в СЕМ, но то така или иначе не беше разгледано. Лицензията не отговаря на действителността и на реалността. Там има късовълново излъчване, каквото ние нямаме. За радио България ясно казах – говоря за средства, за по-нататъшно развитие и за разширяване. Ако има възможност, тогава може да се прави това. Вие бяхте на такава дискусия в Комисията по културата и медиите. Когато стана въпрос за радио България, имаше обещание за някакви пари за по-нататъшно развитие, за разширяване на обхвата, но те никога не дойдоха.

За музикалните състави, говорил съм много с тях, с хората от съставите, тук има доста хора, които представляват музикалните състави. Те са част от БНР и те заслужават по-високо заплащане. Но заплащането сега не е от последните три години. То е с години наследявано, че техните заплати са по-ниски, но не са и чак толкова по-ниски. За да увеличим доходите, заплатите няма как да ги вдигнем, освен ако в цялото радио не пристъпим към стъпки за увеличаване на заплатите. Ако заплатите се увеличат, то ще бъде за сметка на това, че хонорарите ще се вляят във фонд „Заплати” или за сметка на това, че ДМС-то ще се намали, защото ще се съкратят свободните работни места. Това е диалог със синдикатите, който трябва да бъде воден. Важно е да се увеличат доходите на хората. Те могат да бъдат увеличени, когато преобразим Музикалната къща. Тя също беше нещо заварено. Най-добрият ръководител Теодосий Спасов е тук, страхотен музикант. Но мениджърският подход и музикантът не са съвместими. Тук трябва мениджърски подход. Говорил съм с Теодосий многократно и винаги съм настоявал на всеки концерт да се гледа като на отделен проект: какво целим с този концерт, какви разходи ще има, какви

евентуални приходи ще има и каква ще е ползата за националното радио. Тогава да се реализира даден проект. В момента начинът, по който се съставя програмата на музикалните състави, е дебалансиран. Симфоничният оркестър има страшно много участия, за сметка на това смесеният хор има много по-малко. Този подход трябва да се промени. Трябва да има импресарска къща или както искате да я наречем, хора мениджъри, импресари, които могат да го направят. Заговори се вчера за изнасяне на дейността навън. Ако я изнесем навън, това означава да дадем под аренда музикалните състави и цялата печалба, целият ефект от музикалните състави да отиде във външни фирми. Това трябва да стане с работа, в сътрудничество с импресарски къщи, с отделни хора, които могат да го правят и да намират ангажименти. Давам пример. Тази година симфоничният оркестър ходи до Южна Корея, направи страхотно турне там. То беше организирано благодарение на Марк Кадин и неговите контакти с импресарски къщи в Южна Корея. Това е пътят. В тази посока трябва да се работи и се търсят повече изяви.

Още нещо, което обсъждахме и договорихме: да се търси възможност за участие на нашите състави в регионите, по големите градове в България. Да отиват там, където има радиа или има възможност. Такива неща сме правили примерно в Шумен за годишнината на Панчо Владигеров. Общината поема разходите, тя плаща много често и хонорара на хората. По този начин, първо, те ще имат по-голяма ангажираност и повече доходи. Когато ние имаме външен партньор, в радиото това е правено, 10% от сумата от външния партньор остава за радиото, останалото отива, за да се заплати на музикантите. Те получават допълнителни хонорари. Това е нещо, което смятам, че трябва да се промени и категорично ще променим в следващия мандат. Отворен съм за всички колеги музиканти, приемам идеи, да дават идеи какво мислят. Разбира се, след това ние ще решим и ще намерим подходящите хора, за да реализират тези идеи. Говорил съм с тях, те казват, че нямат достатъчно натоварване. Не знаят как точно се прави програмата. Това нещо трябва да се промени. Нека да сме наясно, че музикалните състави не са основната дейност на БНР. Ако на този мандат трябва да сложа един етикет, ще сложа следното: „Мандатът премина под знака на музикалните състави”. Аз се занимавах много повече с музикалните състави, отколкото с програмите. Не смятам това за присъщо. Затова трябва да се намери мениджър, който да се занимава професионално с музика. Аз не съм музикант, но за сметка на това съм икономист и мога да чета цифрите. Знаем кога има плюс, кога има минус. За финансовото състояние още веднъж ще кажа ясно: БНР към днешна дата не е на дефицит. Може да не бъде в дефицит в края на годината, ако се управлява по правилен начин. Към тази дата нямаме нито едно просрочено задължение, включително онзи ден платихме на „Музикаутор” милион и кусур лева.

Радио Бинар е един интересен проект, който в момента се използва като платформа за видео. В Бинар вървят стримове, за които мисля, че съм споменавал в концепцията. На мястото на тези стримове мисля да направя младежкото радио, да направя музикални канали. Става въпрос за интернет стримове, където и да се реализират те. Там е кросмедията и там е мястото да се случва това. Дали ще живее под шапката Бинар, или ще бъде БНР младежко, това няма значение. В концепцията си съм отделил повече от страница на видеоизлъчването и необходимостта от него. То е необходимо, ние ще продължим с това. Ще продължим с откритите студия, където има публика. Това в телевизиите вече почти го няма като формат, където публиката, младите хора могат да задават своите въпроси. Това се случва в „Неделя 150”, няколко пъти вече го направихме. Искам да го направим регулярно, не всеки път, но поне един път месечно да го има. Тогава ще привлечем по-лесно и политиците и те ще дойдат, защото ще имат възможност да се срещнат с младите хора, да разговарят с тях. Инициативи, като „Избери живота”,

трябва да се превърнат в традиция. Не сме оборудвали повечето студия с камери, макар и стационарни. Да, вярно, неподвижно го дава човекът, но го дава. Ние в „Неделя 150“, когато не е във второ студио с публика, ние пак излъчваме и се вижда. Съгласете се, че един водещ, който стои в студиото със слушалки и си човърка на гледане. Затова ще изберем онези модели и неща, които са атрактивни за гледане. Линията, която радио Бинар е и е правило досега, е да излъчва такива събития, които никой няма интерес да излъчва, защото няма кой друг да излъчи избора на генерален директор. Няма кой друг да излъчи понякога концерта на нашия симфоничен оркестър, или концерта на Биг бенда от първо студио. Невинаги се намира някой, който да иска да го заснеме и да го излъчим. Ние можем да го направим и го правим. Фолклорният ни ансамбъл има страхотна гледаемост, когато има концерт в първо студио, повече от публиката в самото студио. Ето това е бъдещето на радио Бинар. То беше заложено, но сега се дава нов смисъл на случващото се с радио Бинар. Стримовите си направих труда да ги слушам. Те в момента не са това, което е в полза на БНР. Там се пускат повторения, не се пуска специфична музика. Чувам предавания от преди две седмици или отпреди 2-3 дни. Там трябва да има стрим, ориентиран към съответна аудитория. Да, там има специфична музика, фолклор, джаз, дуенде, но трябва да има музикален младежки канал, който да дискутира, да говори за проблемите на младите хора. Никой в момента в България не говори за проблемите на младите хора концентрирано. Нито се говори за образованието, за образователната система въобще, какво да правят отгук нататък, как да боравят с парите, накъде да тръгнат – навън, навътре, накъде да тръгнат.

Розита Еленова: От Вашата равностметка кое отчитате като грешка и кое ще надградите?

Александър Велев: Ще надградя програмната си политика. Ще надградя онова, което направихме в интернет. Като грешка отчитам това, че през тези три години се опитвах да туширам напрежението в музикалните състави, а не да реша проблема. Той има решение, но трябваша повече усилия или трябваше време, за да осъзная какъв е проблемът и как трябва да се действа. Отчитам и прибързаната стъпка с радио България също като грешка, определено. Смятам, че трябваше да се води повече диалог, повече да се говори, да се изясни. Може би аз останах недоразбран, а и не чух може би недостатъчно колегите. Това е моя грешка, отчитам го като грешка. Отчитам също така като грешка на моменти отношенията ми със СЕМ. Отчитам, че донякъде вината за обтегнати отношения идват от мен и също смятам, че не беше правилна. Ние обаче започнахме с един много голям конфликт с „Музикаутор“, Вие го знаете. Той създаде много тягостно, тежко напрежение. Но пък този конфликт обедини радиото и то успя да излезе от него по-силно. Тогава програмите скочиха. За сметка на това остана проблемът, който трябваше да бъде решен. Благодаря на Съвета за помощта, която ми оказа тогава. Благодаря на МК, което също много активно се включи. Сегашният министър Боил Банов водеше разговори и медиаторстваше между нас и това се случи. Предстоят нови разговори с „Музикаутор“. Надявам се този път да минат много по-леко.

София Владимирова: Всички се надяваме.

Розита Еленова: Благодаря за отговорите. Но, разбира се, нямаше да Ви задам въпрос за нашите отношения. Ще довърша с радио България - промяната на лицензията не се състоя, защото очаквахме от Вас концепция, каквато не получихме. Не се състоя обществената дискусия, която Вие обещахте. Топката не е в полето на СЕМ.

Александър Велев: Може ли реплика? Да, трябваше може би да се случи обществена дискусия, но не можахме да намерим онези, които трябваше да участват. Те са Министерството на туризма, Министерство на външните работи и така нататък. И относно лицензията. Лицензия в интернет все още няма. Това, което правим в интернет, не

подлежи на лицензионен режим. Аз мога да представя идеен проект за онова, което ще се случва, но то не подлежи на лицензионен режим.

Розита Еленова: За мен днес наистина най-важното е Вашето представяне и Вашият комфорт, Вие да се представите в най-добра светлина. Не бих искала да влизаме в такива кратки реплики. Благодаря Ви за отговорите.

София Владимирова: С почуда разбирам, че радио Бинар се интересува от този конкурс. Причините за това могат да бъдат само две. Толкова са добре нещата, че за никого няма значение кой ще е генерален директор. Или е безинтересно кой ще е директор на обществената медия, защото са много зле нещата. Надявам се, че доста хора се интересуват и присъствието в залата е доказателство за това. Доколкото разбирам от Вашите колеги, посещаемостта на Бинар е доста голяма. Това вчера създаде проблем поради технически причини, за които Вие не носите вина. Напротив, аз смятам, че трябва да има интерес и вярвам, че има интерес към изслушванията за генералните директори.

С това въпросите на членовете на СЕМ приключиха. Колеги от БНР – 15 минути за въпроси и отговори към настоящия генерален директор и кандидат за следващ мандат.

Светлан Троянски (БНР): Адмирации за виждането за импресарско начало. Аз съм го правил преди много години. Въпросът ми е защо не се случи досега през тези три години? За музикалните състави сте много прав, че не могат да се вдигат техните заплати, защото се оказва, че много колеги журналисти са на същото ниво. Въпреки тези 27%, които Вие цитирате, които са реални, мога да кажа, че заплатите на по-голямата част от радиослужителите е с около една трета по-ниско от това, което се спряга за среднестатистическо за София, което означава, че е доста ниска. Има ли конкретна стратегия и желание от Ваша страна, за да се претоваря с Министерския съвет за вдигане на това перо в бюджета?

Александър Велев: Благодаря Ви. Този въпрос – защо не се случи импресарското начало, го казах и преди малко. Аз не съм музикант и не познавам добре музикалния пазар. Трябваше ми време да разбера как трябва да се работи. Не искам да се оправдавам. Заварихме ситуация, в която нямаше правила. Не се приемаха програмите, не минаваха през Управителния съвет. Ние го направихме – те минават през съответно одобрение. Една малка стъпчица се опитахме да направим, но не ни стигна времето. Аз казах: може би моите възможности в тази посока не бяха достатъчно големи. От опита, който натрупах през тези три години, аз Ви обещавам, гарантирам, че това нещо ще се случи, и то в най-скоро време. *(Реплика от Светлан Троянски: Това сме го предлагали преди 15 години.)* Може би да. Съгласен съм. За заплатите е факт, че нивото на основните заплати в радиото е ниско. Непрекъснато съм в разговори с представители на Министерския съвет и в разговори с МФ, и с МК сме разговаряли с министър Банов на тази тема, защото той е партньорът ни, със СЕМ, разбира се. Ние всички сме поставени на колене пред МФ, защото те трябва да решат какво трябва да дадат. Надявам се да бъдем чути в този разговор. Последният разговор във МФ със заместник—министъра беше, че са готови да дадат евентуално някакви пари, но срещу реформа. Тя идва през Световната банка. Одит на състоянието на радиото, търсене на възможности за оптимизация и тогава са готови да отпуснат допълнителни средства. Това съм заложил в концепцията.

Искам да се направи одит, защото не съм всезнаещият. Нека да дойдат специалисти, които да кажат: „Тук можете да направите това, тук – друго.“ Затова искам да се направи одит от Европейския съюз за радио и телевизия, от колеги оттам, най-опитните хора в определена област. Ние поставяме задачата, те идват и я правят. Смятам, че ако това се случи, можем да намерим възможности за увеличаване на работните заплати.

Мисля и трябва да сте наясно, че в бюджетните организации ние далеч не сме на дъното. Такива са данните, с които боравим. Хората гледат два показателя. Едното е основната заплата, към нея има допълнително за клас. Оттам нататък в радиото има още допълнителни плащания, ДМС и така нататък.

София Владимирова: Може ли по-къс диалог, защото има и други въпроси? Заповядайте.

Дарина Григорова: (Радио „България”, председател на радиосдружение „Подкрепа”): С Вас неведнъж сме се срещали още от миналата година. Първото нещо, което казахте, за диалога, смея да твърдя, че не е съвсем така. Ако имате предвид диалога през камерите, което се свежда до началниците на нашите отдели и по този начин разбирате какви са настроенията, о’кей. Но разговори със синдикатите всеки месец смея да твърдя, че няма. Това за диалога. Казахте, че парите, които са останали, са дадени за ремонти на студия. Кои студия са ремонтирани? Похвалихте се на последната ни среща, че сте ремонтирали студио за 4-5 хиляди и сте спестили пари. Значи сте икономисали. Върнахте ли пари в бюджета, след като сте направили тези икономии? Казахте, че разпространението в интернет е скъпоструващо? Така ли е наистина? Малко се съмнявам. Споменахте също и за редколегията на радио България. Редколегията на радиото беше унищожена след протестите на радио България с думите на тук присъстващия главен редактор, че редколегията е изиграла своята мисия и тя вече не е легитимна. Председателката на редколегията Даниела Константинова беше принудена да напусне. Казахте също, че имало 5-минутни емисии. Смея да твърдя, че явно за три години Вие не знаете какво представлява радио България и каква е продукцията. Не е имало 5-минутни емисии, имаше стримове, които се разпространяваха не само на територията на България, но и извън страната, също и за чужди радиостанции, като радио Лондон, радио Чикаго и т.н. Освен това, ако ще правите някакви реформи в радио България, с какъв състав, защото в редакция са останали само по трима души? Благодаря Ви.

Александър Велев: Аз по-скоро приемам това като изказване.

Дарина Григорова: Аз зададох въпрос.

Александър Велев: Какво да Ви отговоря – за редколегията на радио България, или какво ще правя с хората, които работят там? Ще правя реформата и ще преценим дали са необходими нови хора. В зависимост от продукцията, защото това е снимка на работния ден. Имаме ли нужда от хора, защото има работа, или да назначаваме хора, за да им търсим работа? Подходът е: има съответна работа, която трябва да се свърши, и трябва да има съответните хора. В момента радио България може би е на санитарния минимум, може и да не е. В някои редакции може би е съвсем на минимума, в други не е, но така или иначе то съществува и работи, и ще продължи да работи, но този разговор ще го водим с радио България и с хората, работещи в радио България. За редколегията няма да отговоря. Казах, че редколегията се избира от хората вътре в радио България. Дали сме върнали пари в бюджета. Няма такава практика да връщаме пари в бюджета. Има преходен остатък.

Дарина Григорова: Нали сте направили икономии?

Александър Велев: И да сме направили икономии, те са влезли и са останали в нашия бюджет. Можем да ги преразпределим за други дейности. Благодаря Ви за въпроса.

Явор Стаматов: (старши редактор в новините на „Хоризонт” и водещ на „Неделя 150”): Господин Велев, може ли още веднъж частично да повторя въпроса на колегата? Можете ли да поемете конкретен ангажимент за индексирание, за повишаване или както искате го наречете, на заплатите на работещите в БНР? Разбрах от това, което казвате, че Вашата основна идея е да се работи с добавяне при възможност на приходи към доходите на работещите в радиото. Всички обаче знаем, че ако не дай си боже някой се разболе или

излезе в отпуск, тези доходи автоматично се изключват и не биват получавани. В този смисъл искам да попитам: можете ли да поемете конкретен ангажимент в тази посока? Разбрах, че водите преговори с политиците. Можете ли да кажете в каква фаза са на този етап по отношение на парите? Не разбрах, има ли дефицит в бюджета на радиото. Ако има такъв, как ще се отрази на функционирането и как?

Александър Велев: Благодаря Ви за въпроса. В общи линии въпросът е за пари и е нормално.

Явор Стаматов: Само да уточня. Вчера зададох в тази посока въпрос и на господин Валери Тодоров. Да не изглежда, че всички в радиото си мислим само за пари, но обществената функция на тази медия е поставена под въпрос. Дали е неволно или умишлено, всеки има своето мнение по въпроса, но с този размер на финансиране на БНР остават обосновани предположения, че по някаква причина тази обществена медия се прави опит да бъде притисната до стената.

Александър Велев: Благодаря за уточнението, господин Стаматов. Аз водя и продължавам да водя разговори. Естествено е, че в момента не получавам отговори, защото днес има избор. Утре, когато има избор, ако съм аз, ще продължа разговорите, разбира се. И ще има за какво да говорим. В момента това е нормално, защото е краят на мандата. Разговор е воден и ще продължи. Аз съм казал каква е необходимостта и защо трябва да бъде увеличен бюджетът на радиото и в кои точно пера. По отношение на гаранцията за това, че радиото ще съществува, заплатите са абсолютно гарантирани, доходите на хората са абсолютно гарантирани. Дали радиото ще влезе в дефицит го казах няколко пъти: зависи от управлението оттук нататък. Има конкретни стъпки, които трябва да се предприемат. Една от тези стъпки е да се реши бъдещето на този предавател – ще го има ли, или няма да го има. Този предавател струва на данъкоплатеца милион и половина годишно. Това са страшно много пари. Този милион и половина може да извади радиото въобще от състоянието на вероятност от влизане в дефицит. Това е много сериозен резерв. Има и други резерви, които съществуват в радиото. Смятам, че при правилно управление до края на годината можем да се оправим с тези средства. Това не означава, че парите са недостатъчни, а би означавало, че за да дадеш някъде, трябва да вземеш отнякъде, няма друг избор. Трябва да търсим резерви, за да не влезем в състояние на дефицит.

Има още една много важна тема – предстоят разговори с „Музикаутор” за догодина. Предстоят преговори и с „Профон” за догодина. При тези преговори, ако успеем да издействаме по-добри условия, бихме могли да спестим средства. Бяхме подложени на много силен натиск в началото на мандата и при този натиск от много страни водихме разговора, притиснати до стената, в общи линии. Законът вече е променен. Общественото радио и телевизия БНР и БНТ вече разговарят отделно с „Музикаутор” и „Профон”, а не заедно с АБРО. Бяха ни сложили под шапката на АБРО, а тя се беше съгласила на някакви условия и се опитвах да ни накарат да приемем същите условия. Сега сме в състояние да разговаряме директно с тях, без да се съобразяваме с договореностите с АБРО. Това е много важно. Законът ни дава гаранция, че няма да ни бъде спряна музиката. Не знам дали знаете, че КЗК осъди „Музикаутор” за действията им. 50 хил. лв. е глобата и се чака решението на Върховния административен съд. На първа инстанция те трябва да заплатят 50 хил. лв. глоба за това, което си позволиха да направят с националното радио.

Явор Стаматов: Ще поемете ли конкретен ангажимент?

Александър Велев: Аз конкретен ангажимент много трудно мога да поема. Добре е, че го напомняте. Конкретен ангажимент мога да поема и много бързо да направя сметка с колко мога да вдигна заплатите на хората в радиото, става дума за основните заплати, но това ще бъде за сметка на хонорари или за сметка на ДМС-то. Трябва просто да изберем. Ако

искаме да има по-висок щат, което дава социална гаранция, защото не дай си боже да се разболеете, Вие върху допълнителните плащания не получавате пари, получавате само основната си заплата. Това е въпрос на разговори със синдиката. 32 срещи съм имал със синдикатите. Не знам колежката как разбра, че не сме се срещали. Изброих ги последния път, когато се видяхме със синдикатите. 36 месеца е мандатът, само 4 месеца не съм се срещал с тях. Този разговор ще го водя със синдикатите. Той трябва да се води и синдикатите трябва да са активната страна, за да се договорим дали правим едно или друго. Аз съм съгласен да се вдигнат основните заплати, няма проблем, но представете си, ако махнем хонорарите. В момента те отличават един от друг човек с това, че първият е направил нещо повече и му се дава възможност да изкара допълнителен доход. Синдикатът утре ще каже: „Добре, хонорарният фонд вкаран ли е в заплатите? Тогава го разпределяме на калпак”. Помислете си дали това е добре. Тогава ще имаме ли възможност да отличаваме водещите или най-активните журналисти? С какво ще ги отличаваме? Ще ни остане да играем само с ДМС-то. Ако и него вкараме в основните заплати, тогава и ДМС-то ще намалее. О’кей, заплатата ще стане с 200 лв. нагоре, но струва ли си това упражнение? Това е въпрос, който не искам да решавам сам. Аз го предлагам за обсъждане и с най-голямо удоволствие ще го дискутирам със синдикатите. Готов съм, аз съм икономически подготвен, за да мога да го реша.

София Владимирова: Времето за въпроси и отговори приключи. Тъй като вчера на господин Валери Тодоров беше дадено допълнително време от 5 минути, ако питащите поемат ангажимент да не правят изказвания и господин Велев поеме ангажимент да бъде кратък в отговорите си, мога, ако колегите са съгласни, да дам още 5 минути толеранс, но наистина 5 минути.

Дарина Маринова-Анастасова: (програма „Христо Ботев”): Тъй като днес много малко се говори за програмата за култура и образование, искам да задам въпрос. Той не е свързан само с програмата за култура и образование. Обикновено, когато новите генерални директори идват със своите екипи в радиото, ни казват, че тези предавания не стават, трябва всичко да се променя. За три години нищо особено не се промени. Имах удоволствието този мандат на генерален директор господин Велев да не започне с такива разговори – колко не ставаме или каква ни е възрастта. Очаквах, господин Велев, на финала да кажете, че екипите в БНР са така закостенели, че не искат, възпрепятстват реформите. Не е удобно да сме 40-годишни или някак възрастни. *(Реплика от господин Александър Велев.)* По време на отчета на срещата с колектива беше споменато, че да, всички сме възрастни. Вие включихте учтиво и себе си в това число. Суетата не е най-силната ми черта.

София Владимирова: Времето.

Дарина Маринова-Анастасова: Въпросът ми е личен. Тъй като обикновено знаем, че не страхът от загуба на работа поради неустоймото заплащане прави екипа на БНР, а не нещо друго, и това е повече кауза и отдаденост, искам да попитам господин Велев, може да не ми отговорите, това е личен въпрос, кое е неустоймото в длъжността генерален директор, което е мотив за Вас да се явите отново на този конкурс? Трябваше може би този въпрос да го задам и вчера. Благодаря Ви.

Александър Велев: Благодаря за въпроса, много хубав въпрос. Целият ми професионален път е минал в радиото. Започнах през 1990 г. от най-ниското стъпало, минах през цялата стълбица. Уволнявали са ме няколко пъти от работа, излизал съм, влизал съм в радиото, познавам кътните зъби на хората. Това е нещото, което ме стимулира, защото зная проблемите на радиото. Правилно казахте. Аз не тръгнах с това „Всичко е лошо”, а се опитвах да надградя. Къде се получи, къде не се получи? Може би съм написал, че

повечето са над 40-годишни. Не се обиждайте. Става дума, че трябва да търсим и млади хора, за да ги привлечем в радиото. Нямам нищо против нито срещу 40-годишните, нито срещу 60-годишните. Напротив, по-голямата част от екипа, директорите дори са над 60-годишни. Уважавам възрастта, защото с моето остаряване виждам, че помъдряването идва с възрастта, дипломатичността, умението идва с възрастта. Това е отговорът на Вашия въпрос. Аз инвестирах много в себе си и радиото инвестира в мен. Имайки възможност да бъда навън, да виждам какво се случва, и като кореспондент в Берлин, и сега, като генерален директор, пътувайки, посещавайки радиа и т.н., да видя онзи опит, който имат колегите навън, за да можем да го пренесем и адаптираме към нас. Това е желанието ми. Иначе, честно да Ви призная, понякога се питам: Защо го правиш, бе? Гледай си живота и не се занимавай!

София Владимирова: Заповядайте.

Николай Петров (старши редактор в новинарския център на „Хоризонт“): Господин Велев, съвсем кратък въпрос, на който можете да ми отговорите и съвсем кратко. Готов ли сте да обещаете, че евентуално каквото и да било извиване на ръце от страна на МФ, съответно на управляващите чрез бюджета на радиото – да бъде увеличен или намален, готов ли сте да обещаете, че няма да направите компромис със свободата, която има БНР, в случай че бъдат извивани ръце?

Александър Велев: Благодаря Ви. Никои не ми е извивал ръцете, нито ще позволя да ми извива ръцете. Вие в „Хоризонт“ знаете, че не се намесвам, ако съм го правил, то е да дам някакъв съвет, а не да кажа: не правете това, правете друго. Радиото е най-свободната медия в България, смее да го твърдя, най-плюралистичната, което доказва онзи материал, който дадох на господин Атанасов. В радиото действително участват всички, всички мнения ги има. Дори понякога прекаляваме с това да експонираме мнения на незначими, незначителни групи от хора. Но това е общественото радио. Аз работя за каузата на общественото радио. Уволнявал съм заради цензура. Никога няма да цензурирам никого.

София Владимирова: Има още един последен въпрос.

Антония Енева: Споменахте в едно изречение за младежко радио. Въпросът ми е какво ще направите за младежката аудитория и какво ще представлява евентуално това младежко радио?

Александър Велев: Блиц отговор. Имаме голяма и стабилна база в радиото, която студийна база не се използва пълноценно. В нея можем да създаваме предавания за млади хора. За тях се иска човек, който да ги ръководи, технически персонал и да привлечем млади хора да правят предавания за младите хора. Аз не мога да правя предаване за млади хора, а предполагам, че мнозина от Вас също не могат, тъй като не сме на тази възраст. Младите хора трябва да правят предавания за себе си. Те трябва да говорят за своите проблеми, а един опитен старши редактор трябва да може да ги ръководи. Постепенно ще се започне с кратки прожекции, в които да се говори, другото ще бъде музика, каквато те слушат, и постепенно ще се разширява. При диалог с тях ще намерим начина, по който да го направим. Защото това е начинът: млади хора да работят за млади хора. Благодаря за въпроса.

София Владимирова: Благодаря Ви. Уважаеми колеги, уважаеми гости в залата, с това официалната част по изслушванията за генерален директор на БНР приключи. Утре от 11,00 ч. тук СЕМ ще трябва да вземе своето решение кой да бъде генералният директор на БНР оттук нататък. Благодаря на всички, които бяха тук. Благодаря на кандидатите, които се явиха пред нас. Благодаря Ви, колеги, че отговорно и със съвестта си подходихте към задачата, която имахме. Господин Велев, ако сте съгласен, ще Ви помоля да останете да

отговорите, ако има въпроси на други журналисти извън БНР. Пожелавам на всички хубав ден! Успех!

Александър Велев: И аз благодаря.

Бетина Жотева **Ивелина**
Димитрова

Иво Атанасов **Розита Еленова**

София Владимирова -
Председател на СЕМ

Виржиния Петрова
стенограф